ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)
z 21. septembra 2005 *

Vo veci T-306/01,

Ahmed Ali Yusuf, bydliskom v Spånga (Švédsko),

Al Barakaat International Foundation, so sídlom v Spånga,

v zastúpení: L. Silbersky a T. Olsson, advokáti,

žalobcovia,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Vitsentzatos, I. Rådestad, E. Karlsson a M. Bishop, splnomocnení zástupcovia,

a

* Jazyk konania: švédčina.

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Van Solinge, J. Enegren a C. Brown, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaným,

ktoré v konaní podporuje:

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: pôvodne J. Collins, neskôr R. Caudwell, splnomocnení zástupcovia, posledná uvedená za právnej pomoci S. Moore, barrister, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom bol pôvodne návrh na zrušenie jednak nariadenia Rady (ES) č. 467/2001 zo 6. marca 2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie (ES) č. 337/2000 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 67, s. 1), a jednak nariadenia Komisie č. 2199/2001 z 12. novembra 2001, ktorým sa štvrtýkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 467/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 295, s. 16), neskoršie návrh na zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294),

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
(druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij a M. Vilaras,

tajomník: H. Jung,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. októbra 2003,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Podľa článku 24 ods. 1 Charty Organizácie Spojených národov podpísanej 26. júna 1945 v San Franciscu (Spojené štáty) členovia Organizácie Spojených národov (OSN) „zverujú Bezpečnostnej rade hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a uznávajú, že Bezpečnostná rada, plniac svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z tejto zodpovednosti, koná v ich mene".

2 Podľa článku 25 Charty OSN „členovia [OSN] súhlasia, že prijmú a vykonajú rozhodnutia Bezpečnostnej rady podľa tejto Charty".

3 Podľa článku 48 ods. 2 Charty OSN rozhodnutia Bezpečnostnej rady pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti „vykonávajú členovia Organizácie Spojených národov priamo i vlastnými akciami v príslušných medzinárodných orgánoch, ktorých sú členmi".

4 Podľa článku 103 Charty OSN „ak by došlo k stretu záväzkov členov Organizácie Spojených národov podľa tejto Charty s ich záväzkami podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, majú prednosť záväzky podľa tejto Charty".

5 Podľa článku 11 ods. 1 EÚ:

„Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku zahŕňajúcu všetky oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ktorej cieľom je:

— chrániť spoločné hodnoty, základné záujmy, nezávislosť a celistvosť Únie v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov,

— posilniť bezpečnosť Únie vo všetkých smeroch,

— zachovať mier a posilniť medzinárodnú bezpečnosť v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov...“

6 Podľa článku 301 ES:

„Ak je v spoločnej pozícii alebo jednotnej akcii prijatej podľa ustanovení Zmluvy o Európskej únii týkajúcej sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovený určitý postup, aby Spoločenstvo prerušilo alebo obmedzilo čiastočne alebo úplne hospodárske vzťahy s jednou alebo viacerými tretími krajinami, Rada prijme nevyhnutné naliehavé opatrenia, Rada koná [rozhoduje — *neoficiálny preklad*] kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie.“

7 Článok 60 ods. 1 ES stanovuje:

„Ak sa činnosť Spoločenstva, ako ju predvída článok 301, pokladá za nevyhnutnú, môže Rada prijať potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb so zreteľom na tretie krajiny [voči tretím krajinám — *neoficiálny preklad*], a to postupom vymedzeným v článku 301.“

8 Podľa článku 307 prvého odseku ES:

„Ustanovenia tejto zmluvy neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958 alebo pre pristupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej."

9 Na záver článok 308 ES stanovuje:

„V prípade, že na dosiahnutie niektorého z cieľov Spoločenstva v rámci fungovania spoločného trhu je potrebný akt Spoločenstva, a táto zmluva na to neposkytuje potrebné právomoci, prijme Rada jednomyseľným rozhodnutím vhodné opatrenia na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom."

Okolnosti predchádzajúce sporu

10 Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov (ďalej len „Bezpečnostná rada") 15. októbra 1999 prijala rezolúciu č. 1267 (1999), ktorou okrem iného odsúdila skutočnosť, že na afgánske územie sa naďalej prijímajú niektorí teroristi a sú tu školení, ako aj že sa na tomto území naďalej pripravujú teroristické útoky, opätovne potvrdila svoje presvedčenie, že potlačenie medzinárodného terorizmu je nevyhnutné na zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, a označila za poľutovaniahodné, že Taliban ešte stále poskytuje útočisko Usámovi bin Ládinovi (Oussama ben Laden vo väčšine dokumentov francúzskeho znenia prijatých inštitúciami Spoločenstva, po anglicky Usama bin Laden, po slovensky ďalej len

„Usáma bin Ládin") a takto mu umožňuje, rovnako ako jeho spoločníkom, riadiť sieť stredísk na výcvik teroristov z nimi kontrolovaného územia a používať Afganistan ako základňu pre medzinárodné teroristické činy. V odseku 2 tejto rezolúcie Bezpečnostná rada požadovala, aby Taliban okamžite vydal príslušným orgánom menovaného Usámu bin Ládina. Na zabezpečenie splnenia tejto povinnosti odsek 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999) určil, že všetky štáty musia najmä „zmraziť finančné prostriedky a ďalšie finančné zdroje plynúce okrem iného buď z majetku vo vlastníctve Talibanu alebo pod jeho priamou alebo nepriamou kontrolou, alebo vo vlastníctve alebo pod kontrolou podnikov patriacich Talibanu alebo ním kontrolovaných, ako boli určené výborom zriadeným podľa článku 6 nižšie, a dbať na to, aby ani predmetné finančné prostriedky alebo ďalšie zdroje, ani iné finančné prostriedky alebo zdroje takto určené neboli sprístupnené alebo použité v prospech Talibanu alebo podniku v jeho vlastníctve, alebo ním priamo alebo nepriamo kontrolovaného podniku či už ich štátnymi príslušníkmi, alebo akoukoľvek inou osobou nachádzajúcou sa na ich území, s výnimkou konkrétnych prípadov, keď výbor z humanitárnych dôvodov vydal odchylné povolenie."

11 V odseku 6 rezolúcie č. 1267 (1999) Bezpečnostná rada rozhodla o zriadení výboru Bezpečnostnej rady v súlade s článkom 28 jej dočasného rokovacieho poriadku, zloženého zo všetkých jej členov (ďalej len „výbor pre sankcie") povereného najmä dohľadom nad uplatňovaním opatrení uložených v odseku 4 štátmi, určením finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov uvedených v spomínanom odseku 4 a preverovaním žiadostí o výnimku z opatrení uvedených v tomto odseku 4.

12 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva, a prijala 15. novembra 1999 spoločnú pozíciu 1999/727/SZBP o obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu k Talibanu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 294, s. 1). Článok 2 spoločnej pozície nariaďuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov, ktoré má Taliban v držbe v zahraničí, za podmienok určených v rezolúcii Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999).

13 Rada 14. februára 2000 prijala na základe článkov 60 ES a 301 ES nariadenie (ES) č. 337/2000 o zákaze letov a zmrazení finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 43, s. 1).

14 Bezpečnostná rada prijala 19. decembra 2000 rezolúciu č. 1333 (2000), ktorá najmä požadovala, aby sa Taliban podriadil rezolúcii č. 1267 (1999) predovšetkým tým, že prestane poskytovať útočisko a výcvik medzinárodným teroristom a ich organizáciám a vydá príslušným orgánom Usámu bin Ládina, aby mohol byť súdený. Bezpečnostná rada najmä rozhodla o posilnení zákazu letov a zmrazenia finančných prostriedkov uložených v súlade s rezolúciou č. 1267 (1999). Preto odsek 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) stanovuje, že všetky štáty musia najmä „bezodkladne zmraziť finančné prostriedky a ďalšie finančné aktíva Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb, ako ich určil [výbor pre sankcie], vrátane organizácie Al-Káida, a prostriedky plynúce z majetku vo vlastníctve Usámu bin Ládina alebo s ním spojených fyzických a právnických osôb, alebo pod ich priamou alebo nepriamou kontrolou, a dbať na to, aby ani predmetné finančné prostriedky alebo ďalšie zdroje, ani iné finančné prostriedky alebo zdroje neboli sprístupnené alebo priamo alebo nepriamo použité v prospech Usámu bin Ládina, jeho spoločníkov alebo akejkoľvek inej právnickej osoby v ich vlastníctve alebo nimi priamo alebo nepriamo kontrolovanej, vrátane organizácie Al-Káida, či už ich štátnymi príslušníkmi alebo akoukoľvek inou osobou nachádzajúcou sa na ich území."

15 Bezpečnostná rada v tom istom ustanovení poverila výbor pre sankcie vedením aktualizovaného zoznamu fyzických a právnických osôb, ktoré uvedený výbor určil ako spojené s Usámom bin Ládinom, vrátane organizácie Al-Káida na základe informácií poskytnutých štátmi a oblastnými organizáciami.

16 Bezpečnostná rada v odseku 23 rezolúcie č. 1333 (2000) rozhodla, že opatrenia uložené okrem iného podľa odseku 8 sa budú uplatňovať počas dvanástich mesiacov a po uplynutí tohto obdobia Bezpečnostná rada rozhodne, či sa ich uplatňovanie predĺži za rovnakých podmienok o ďalšie obdobie.

17 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 26. februára 2001 spoločnú pozíciu 2001/154/SZBP o ďalších obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu k Talibanu a o zmene a doplnení spoločnej pozície 96/746/SZBP [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 57, s. 1). Článok 4 spoločnej pozície stanovuje:

„Finančné prostriedky a ďalšie finančné aktíva Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb, ako ich určil [výbor pre sankcie], sa zmrazia a žiaden z prostriedkov alebo iných finančných zdrojov nebude sprístupnený ani Usámovi bin Ládinovi, ani s ním spojeným fyzickým a právnickým osobám, ako ich určil [výbor pre sankcie] v súlade s ustanoveniami [rezolúcie č. 1333 (2000)]." [*neoficiálny preklad*]

18 Rada na základe článkov 60 ES a 301 ES prijala 6. marca 2001 nariadenie (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie č. 337/2000 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 67, s. 1).

19 Podľa odôvodnenia č. 3 tohto nariadenia opatrenia stanovené v rezolúcií č. 1333 (2000) „spadajú do pôsobnosti zmluvy, a preto, najmä s cieľom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže, je pre vykonanie príslušných rozhodnutí Bezpečnostnej rady, pokiaľ ide o územie Spoločenstva, potrebné prijať právne predpisy Spoločenstva".

20 Článok 1 nariadenia č. 467/2001 vymedzuje pojmy „finančné prostriedky" a „zmrazenie finančných prostriedkov".

21 Podľa článku 2 nariadenia č. 467/2001:

„1. Všetky finančné prostriedky a iné finančné zdroje vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, skupiny alebo subjektu označených [výborom pre sankcie] a uvedených v prílohe I budú zmrazené.

2. Žiadne finančné prostriedky alebo ďalšie finančné zdroje nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu označeným výborom pre sankcie proti Talibanu a uvedeným v prílohe I alebo poskytnuté v ich prospech.

3. Odseky 1 a 2 sa nepoužijú na finančné prostriedky a zdroje, na ktoré sa vzťahuje výnimka udelená výborom pre sankcie proti Talibanu. Výnimky možno získať prostredníctvom príslušných orgánov členských štátov uvedených v prílohe II." [*neoficiálny preklad*]

22 Príloha I nariadenia č. 467/2001 obsahuje zoznam fyzických a právnických osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov uložené podľa článku 2. Podľa článku 10 ods. 1 nariadenia č. 467/2001 je Komisia splnomocnená zmeniť a doplniť spomínanú prílohu I na základe rozhodnutí buď Bezpečnostnej rady, alebo výboru pre sankcie.

23 Výbor pre sankcie zverejnil 8. marca 2001 prvý konsolidovaný zoznam fyzických a právnických osôb, na ktoré sa má uplatniť zmrazenie finančných prostriedkov podľa rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000). Odvtedy bol predmetný zoznam niekoľkokrát zmenený a doplnený. Komisia takisto prijala na základe článku 10 nariadenia č. 467/2001 niekoľko nariadení, ktorými zmenila a doplnila prílohu I predmetného nariadenia.

24 Výbor pre sankcie zverejnil 9. novembra 2001 nové *addendum* k zoznamu z 8. marca 2001, ktoré okrem iného obsahovalo názov tejto právnickej osoby a mená týchto fyzických osôb:

— „Barakaat International Foundation, Box 4036, Spånga, Stockholm, Sweden; Rinkebytorget 1, 04 Spånga, Sweden“,

— „Aden, Abdirisak; Akaftingebacken 8, 16367 Spånga, Sweden; DOB 01 June 1968“,

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvagen 21, 17750 Spånga, Sweden; DOB 01 January 1955“,

— „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Sweden; DOB: 20 November 1974“.

25 Komisia nariadením č. 2199/2001 z 12. novembra 2001, ktorým sa štvrtýkrát mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 467/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 295, s. 16), doplnila spolu s inými menami mená dotknutých fyzických osôb a názov právnickej osoby do prílohy I uvedeného nariadenia.

26 Bezpečnostná rada prijala 16. januára 2002 rezolúciu č. 1390 (2002) stanovujúcu opatrenia, ktoré sa majú uložiť vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám. Táto rezolúcia v podstate stanovuje v odsekoch 1 a 2 zachovanie opatrení, najmä zmrazenia finančných prostriedkov, uložených podľa odseku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999) a podľa odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000). Tieto opatrenia budú v súlade s odsekom 3 rezolúcie č. 1390 (2002) opätovne posúdené Bezpečnostnou radou po uplynutí dvanástich mesiacov od ich prijatia, pričom po uplynutí uvedeného obdobia Bezpečnostná rada môže rozhodnúť o ich zachovaní alebo o ich zdokonalení.

27 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 27. mája 2002 spoločnú pozíciu 2002/402/SZBP o obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám a o zrušení spoločných pozícií 96/746, 1999/727, 2001/154 a 2001/771/SZBP [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 139, s. 4). Článok 3 spoločnej pozície stanovuje najmä zotrvanie zmrazenia finančných prostriedkov a iného finančného majetku alebo ekonomických zdrojov fyzických osôb, skupín, podnikov a právnických osôb uvedených v zozname vypracovanom výborom pre sankcie v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000).

28 Rada na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES prijala 27. mája 2002 nariadenie (ES) č. 881/2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294).

29 Podľa odôvodnenia č. 4 nariadenia opatrenia stanovené okrem iného rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) „spadajú do pôsobnosti zmluvy, a preto, najmä s cieľom zabrániť narušeniu príslušnosti [hospodárskej súťaže — *neoficiálny preklad*], je pre vykonanie príslušných rozhodnutí Bezpečnostnej rady, pokiaľ ide o územie spoločenstva, potrebné prijať právne predpisy spoločenstva".

30 Článok 1 nariadenia č. 881/2002 vymedzuje pojmy „finančné prostriedky" a „zmrazenie finančných prostriedkov" v podstate rovnako ako článok 1 nariadenia č. 467/2001.

31 Podľa článku 2 nariadenia č. 881/2002:

„1. Všetky finančné prostriedky patriace, vo vlastníctve alebo v držbe fyzickej alebo právnickej osoby, skupiny alebo subjektu označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I budú zmrazené.

2. Žiadne finančné prostriedky nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I, alebo [poskytnuté] v ich prospech.

3. Žiadne ekonomické zdroje nebudú... sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I, alebo [poskytnuté] v ich prospech tak, aby bolo tejto osobe, skupine alebo subjektu umožnené získať finančné prostriedky, tovar alebo služby."

32 Príloha I nariadenia č. 881/2002 obsahuje zoznam fyzických a právnických osôb a skupín, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov uložené podľa článku 2. Tento zoznam obsahuje okrem iného názov tejto právnickej osoby a mená týchto fyzických osôb:

— „Medzinárodná nadácia Barakaat; P. O. Box 4036, Spånga, Štokholm, Švédsko; Rinkebytorget 1, 04, Spånga, Švédsko",

— „Aden, Adirisak; Skaftingebacken 8, 16367 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 1. 6. 1968",

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvagen 21, 17750 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 1. 1. 1955",

— „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 20. 11. 1974".

33 Výbor pre sankcie rozhodol 26. augusta 2002 o odstránení mien „Abdi Abdulaziz Ali" a „Abdirisak Aden" zo zoznamu fyzických a právnických osôb, skupín a subjektov, na ktoré sa má uplatniť zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších ekonomických zdrojov.

34 Komisia potom prijala 4. septembra 2002 nariadenie č. 1580/2002, ktoré druhýkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 881/2002 (Ú. v. ES L 237, s. 3; Mim. vyd. 18/001, s. 318).

35 Podľa článku 1 ods. 2 nariadenia č. 1580/2002, budú zo zoznamu v prílohe I nariadenia č. 881/2002 odstránené okrem iných tieto osoby:

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvägen 21, 17750 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 1. január 1955",

— „Aden, Adirisak, Skäftingebacken 8, 16367 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 1. jún 1968".

36 Bezpečnostná rada prijala 20. decembra 2002 rezolúciu č. 1452 (2002) smerujúcu k uľahčeniu dodržiavania povinností v oblasti boja proti terorizmu. Odsek 1 rezolúcie stanovuje určitý počet výnimiek a odchýlok zo zmrazenia finančných prostriedkov a iných ekonomických zdrojov uloženého podľa rezolúcií č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002), ktoré môžu štáty povoliť z humanitárnych dôvodov so súhlasom výboru pre sankcie.

37 Bezpečnostná rada prijala 17. januára 2003 rezolúciu č. 1455 (2003), ktorej cieľom je zdokonalenie uplatňovania opatrení uložených podľa odseku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999), odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) a odsekov 1 a 2 rezolúcie č. 1390 (2002). Tieto opatrenia budú podľa odseku 2 rezolúcie č. 1455 (2003) opätovne zdokonalené po uplynutí dvanástich mesiacov alebo aj skôr, ak to bude potrebné.

38 Rada usúdila, že na vykonanie rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002) je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 27. februára 2003 spoločnú pozíciu 2003/140/SZBP o výnimkách z obmedzujúcich opatrení uložených spoločnou pozíciou 2002/402 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 53, s. 62). Článok 1 spoločnej

pozície stanovuje, že Európske spoločenstvo zohľadní pri uplatňovaní opatrení uvedených v článku 3 spoločnej pozície 2002/402 výnimky povolené rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002).

39 Rada prijala 27. marca 2003 nariadenie (ES) č. 561/2003, ktorým sa mení a dopĺňa, pokiaľ ide o výnimky zo zmrazenia finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, nariadenie č. 881/2002 (Ú. v. ES L 82, s. 1; Mim. vyd. 18/002, s. 91). V odôvodnení č. 4 tohto nariadenia Rada uvádza, že s ohľadom na rezolúciu č. 1452 (2002) je potrebné upraviť opatrenia uložené Spoločenstvom.

40 Podľa článku 1 nariadenia č. 561/2003:

„Do nariadenia č. 881/2002 sa vkladá tento článok...:

‚Článok 2a

1. Článok 2 sa nevzťahuje na finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje, ak:

a) ktorýkoľvek z príslušných orgánov uvedených v prílohe II rozhodol na základe žiadosti podanej zainteresovanou fyzickou alebo právnickou osobou, že tieto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sú:

i) potrebné na krytie základných výdavkov, vrátane platieb za potraviny, nájom alebo hypotéku, lieky a lekárske ošetrenie, dane, poistné a poplatky za verejné služby;

ii) určené výlučne na platbu primeraných poplatkov odborníkom a úhradu výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s poskytnutím právnych služieb;

iii) určené výlučne na platbu poplatkov alebo poplatkov za služby za bežné vedenie alebo spravovanie zmrazených finančných prostriedkov alebo zmrazených hospodárskych zdrojov; alebo

iv) potrebné na mimoriadne výdavky a

b) takéto rozhodnutie bolo oznámené výboru pre sankcie a

c) i) v prípade rozhodnutia podľa písm. a) bodov i), ii) alebo iii) výbor pre sankcie nenamietal voči rozhodnutiu do 48 hodín od jeho oznámenia; alebo

ii) v prípade rozhodnutia podľa písm. a) bod iv) výbor pre sankcie schválil rozhodnutie.

2. Každý, kto chce využiť ustanovenia uvedené v ods. 1, sa obráti so svojou žiadosťou na relevantný príslušný orgán členského štátu uvedený v prílohe II.

Príslušný orgán uvedený v prílohe II okamžite písomne oznámi osobe, ktorá podala žiadosť, ako aj každej inej fyzickej alebo právnickej osobe alebo subjektu, o ktorom mu je známe, že je priamo dotknutý, či bolo žiadosti vyhovené.

Príslušný orgán informuje aj ostatné členské štáty, či sa vyhovelo žiadosti o takúto výnimku.

3. Finančné prostriedky, ktoré uvoľnilo a previedlo Spoločenstvo za účelom úhrady výdavkov, alebo ktoré boli uznané na základe tohto článku, nepodliehajú ďalším obmedzujúcim opatreniam podľa článku 2.

...“

41 Komisia prijala 19. mája 2003 nariadenie (ES) č. 866/2003, ktorým sa osemnástykrát mení a dopĺňa nariadenie č. 881/2002 (Ú. v. EÚ L 124, s. 19; Mim. vyd, 18/002, s. 114). Podľa článku 1 a odseku 1 prílohy tohto nariadenia sa príloha I nariadenia č. 881/2002 mení a dopĺňa tak, že položka „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Švédsko, dátum narodenia 20. november 1974“ pod záhlavím „Fyzické osoby“ sa nahrádza takto:

„Ali Ahmed Yusaf (alias Ali Galoul), Krälingegränd 33, S-16362 Spånga, Švédsko; dátum narodenia: 20. november 1974; miesto narodenia: Garbaharey, Somálsko; štátna príslušnosť: švédska; švédsky pas č.: 1041635; národné identifikačné č.: 741120-1093.“

Konanie a návrhy účastníkov konania

42 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. decembra 2001, zapísaným pod číslom T-306/01, podali Abdirisak Aden, Abdulaziz Ali a Ahmed Yusuf, ako aj Al Barakaat International Foundation (ďalej len „Al Barakaat") žalobu podľa článku 230 ES proti Rade a Komisii, ktorou navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil nariadenie č. 2199/2001,

— zrušil nariadenie č. 467/2001 a subsidiárne vyhlásil podľa článku 241 ES, že toto nariadenie sa neuplatní,

— rozhodol o trovách konania, pričom ich rozsah bude spresnený neskôr.

43 Žalobcovia v tom istom návrhu žiadali podľa článku 243 ES o odklad výkonu nariadenia č. 2199/2001.

44 Žalobcovia samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. decembra 2001 žiadali, aby sa o veci rozhodlo v skrátenom súdnom konaní podľa článku 76a Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Po vypočutí žalovaných Súd prvého stupňa (prvá komora) rozhodnutím z 22. januára 2002 túto žiadosť zamietol z dôvodu zložitosti a háklivosti právnych otázok, ktoré z veci vyplývajú.

45 Žalobcovia boli informovaní listom kancelárie Súdu prvého stupňa z 24. januára 2002, že nemožno rozhodnúť o návrhu na odklad výkonu nariadenia č. 2199/2001, keďže tento návrh nebol predložený samostatným podaním podľa ustanovení rokovacieho poriadku. V rovnakom liste sa zdôrazňuje, že je možné podať dodatočne v súlade s ustanoveniami tohto poriadku návrh na nariadenie predbežných opatrení.

46 Rada a Komisia vo svojich vyjadreniach k žalobe podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. februára 2002 navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

47 Žalobcovia podali samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. marca 2002 návrh na vydanie predbežného opatrenia spočívajúceho v odklade výkonu nariadení č. 467/2001 a č. 2199/2001 v častiach, v ktorých sa ich týkajú, a to až do vydania rozhodnutia vo veci samej.

48 Predseda Súdu prvého stupňa vypočul účastníkov konania 22. marca 2002 v prítomnosti zástupcov Švédskeho kráľovstva.

49 Predseda Súdu prvého stupňa uznesením zo 7. mája 2002 (Aden a i./Rada a Komisia, T-306/01 R, Zb. s. II-2387) zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu nesplnenia podmienky naliehavosti a uviedol, že o trovách konania sa rozhodne v rozsudku vo veci samej.

50 Kancelária Súdu prvého stupňa listom z 27. júna 2002 vyzvala účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim zo zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia nariadením č. 881/2002.

51 Žalobcovia vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. júla 2002 vyhlásili, že prispôsobili svoje návrhy, dôvody a tvrdenia v tom zmysle, že smerujú k zrušeniu nariadenia č. 881/2002 (ďalej len „napadnuté nariadenie") prijatého so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002), ktorá zachováva sankcie namierené proti nim. Poznamenávajú, že pôvodná žaloba proti nariadeniu č. 467/2001 sa má považovať za bezpredmetnú z dôvodu zrušenia tohto nariadenia napadnutým nariadením.

52 Rada vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. júla 2002 uznala, že žalobcovia majú právo rozšíriť alebo prispôsobiť svoje pôvodné žalobné návrhy tak, aby smerovali k zrušeniu napadnutého nariadenia.

53 Komisia vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. júla 2002 vyhlásila so zreteľom na okolnosť, že právne účinky nariadenia č. 2199/2001 pretrvávajú v napadnutom nariadení, nemá výhrady voči tomu, aby žalobcovia zmenili a doplnili svoje návrhy tak, aby smerovali proti tomuto nariadeniu.

54 Komisia okrem toho žiada Súd prvého stupňa, aby vyslovil podľa článku 113 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, že žaloba proti nariadeniu č. 2199/2001 sa stala bezpredmetnou, a teda nie je dôvod o nej rozhodnúť.

55 Komisia navyše žiada podľa článku 115 ods. 1 a článku 116 ods. 6 rokovacieho poriadku o zmenu jej postavenia v konaní na vedľajšieho účastníka konania, ktorý v konaní podporuje návrhy Rady. Vyhlasuje, že trvá na svojom návrhu zaviazať žalobcov na náhradu jej trov konania vzniknutých v dôsledku toho, že žalobcovia spochybňovali nariadenie č. 2199/2001.

56 Predseda prvej komory Súdu prvého stupňa uznesením z 12. júla 2002 povolil Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska vstup do konania ako vedľajšieho účastníka, ktorý podporuje návrhy žalovaných.

57 Kancelária Súdu prvého stupňa listom z 11. septembra 2002 vyzvala žalobcov, aby predložili svoje pripomienky vo vzťahu k prípadným dôsledkom na ďalší priebeh konania vyplývajúcim z prijatia nariadenia č. 1580/2002.

58 Keďže od začiatku nového súdneho roka, to znamená od 1. októbra 2002, sa zmenilo zloženie komôr Súdu prvého stupňa a sudca spravodajca sa stal členom druhej komory, tejto komore bola pridelená aj prejednávaná vec.

59 Žalobcovia vo svojich pripomienkach vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim z prijatia nariadenia č. 1580/2002 podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 11. novembra 2002 uvádzajú jednak, že ich žaloba už nesmeruje proti Komisii, a jednak, že páni Abdirisak Aden a Abdulaziz Ali už nemajú osobitný a osobný dôvod trvať na tom, aby sa ďalej konalo o žalobe s výnimkou rozhodnutia o trovách konania.

60 Tajomník Súdu prvého stupňa rozhodnutím z 20. novembra 2002 odmietol vložiť do spisu poznámky vyjadrené žalobcami v ich pripomienkach vo vzťahu k duplikám Rady a Komisie z dôvodu, že rokovací poriadok neupravuje takéto poznámky.

61 Spojené kráľovstvo vo svojom vyjadrení vedľajšieho účastníka konania podaného do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. februára 2003 navrhlo, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu.

62 Kancelária Súdu prvého stupňa listom z 13. júna 2003 vyzvala pána Yusufa, aby predložil svoje pripomienky vo vzťahu k dôsledkom na ďalší priebeh konania vyplývajúcim z prijatia nariadenia č. 866/2003.

63 Pán Yusuf v podstate uviedol vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 7. júla 2003, že zmeny a doplnenia zavedené nariadením č. 866/2003 majú čisto redakčnú povahu a nemali by mať žiaden vplyv na priebeh konania.

64 Po vypočutí účastníkov konania Súd prvého stupňa postúpil vec podľa článku 51 rokovacieho poriadku päťčlennej komore.

65 Súd prvého stupňa (druhá rozšírená komora) rozhodol na základe správy sudcu spravodajcu o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania uvedených v článku 64 rokovacieho poriadku písomne položil jednu otázku Rade a Komisii, ktoré na ňu odpovedali v stanovenej lehote.

66 Predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa uznesením z 18. septembra 2003 spojil v súlade s článkom 50 rokovacieho poriadku prejednávanú vec s vecou T-315/01, Kadi/Rada a Komisia, na spoločné konanie na účely ústnej časti konania.

67 Komisia listom z 8. októbra 2003 požiadala Súd prvého stupňa, aby vložil do spisu „smernice upravujúce činnosť [výboru pre sankcie]" prijaté výborom 7. novembra 2002 a zmenené a doplnené 10. apríla 2003. Predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tejto žiadosti rozhodnutím z 9. októbra 2003.

68 Keďže páni Aden a Ali oznámili Súdu prvého stupňa v súlade s článkom 99 rokovacieho poriadku späťvzatie svojich návrhov a zároveň, že uzatvorili dohodu o trovách konania so žalovanými, predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa uznesením z 9. októbra 2003 nariadil výmaz mien týchto dvoch žalobcov z registra vo veci T-306/01 a rozhodol v súlade s dohodou účastníkov konania o trovách konania.

69 Pán Yusuf a Al Barakaat podali samostatnými podaniami podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 13. októbra 2003 žiadosti o poskytnutie pomoci súvisiacej s trovami konania. Tieto žiadosti boli zamietnuté uznesením predsedu druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa z 3. mája 2004.

70 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky položené Súdom prvého stupňa boli vypočuté na pojednávaní 14. októbra 2003.

O procesných dôsledkoch vyplývajúcich z prijatia napadnutého nariadenia

71 Účastníci konania uznávajú, že žalobcovia majú právo prispôsobiť svoje návrhy a žalobné dôvody tak, aby smerovali k zrušeniu napadnutého nariadenia, ktorým sa zrušilo a nahradilo nariadenie č. 467/2001, zmenené a doplnené nariadením č. 2199/2001. Žalobcovia sa vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa z 29. júla 2002 skutočne vyjadrili, že prispôsobujú v žalobe v tomto zmysle svoje návrhy, dôvody a tvrdenia.

72 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak je rozhodnutie v priebehu konania nahradené iným rozhodnutím, ktoré má ten istý predmet, toto rozhodnutie treba považovať za novú skutočnosť, ktorá umožňuje žalobcovi prispôsobiť svoje návrhy a žalobné dôvody. Požadovať od žalobcu, aby podal novú žalobu, by totiž bolo v rozpore s riadnym výkonom spravodlivosti a s požiadavkou hospodárnosti konania. Okrem toho by bolo nespravodlivé, keby dotknutá inštitúcia mohla na obranu voči výhradám uvedeným v žalobe predloženej súdu Spoločenstva proti určitému rozhodnutiu prispôsobiť napadnuté rozhodnutie alebo ho nahradiť iným a odvolávať sa v priebehu súdneho konania na túto zmenu alebo nahradenie tak, aby druhý účastník konania nemal možnosť rozšíriť svoje pôvodné návrhy a žalobné dôvody na neskoršie rozhodnutie alebo predložiť ďalšie návrhy a žalobné dôvody proti tomuto rozhodnutiu (rozsudky Súdneho dvora z 3. marca 1982, Alpha Steel/Komisia, 14/81, Zb. s. 749, bod 8; z 29. septembra 1987, Fabrique de fer de Charleroi a Dillinger Hüttenwerke/Komisia, 351/85 a 360/85, Zb. s. 3639, bod 11, a zo 14. júla 1988, Stahlwerke Peine-Salzgitter/Komisia, 103/85, Zb. s. 4131, body 11 a 12; rozsudok Súdu prvého stupňa z 3. februára 2000, CCRE/Komisia, T-46/98 a T-151/98, Zb. s. II-167, bod 33).

73 Táto judikatúra je uplatniteľná aj za predpokladu, že sa nariadenie, ktoré sa priamo a osobne týka fyzickej alebo právnickej osoby, nahradí v priebehu súdneho konania nariadením s tým istým predmetom.

74 Keďže tento predpoklad vo všetkých bodoch zodpovedá prejednávanej veci, je potrebné vyhovieť žiadosti žalobcov, aby sa ich žaloba považovala za návrh na zrušenie napadnutého nariadenia v časti týkajúcej sa žalobcov, a umožniť účastníkom konania upraviť ich návrhy, dôvody a tvrdenia vo svetle tejto novej skutočnosti.

75 Okrem toho žalobcovia uvádzajú, že ich návrh na zrušenie nariadenia č. 467/2001 sa má považovať za bezpredmetný z dôvodu zrušenia tohto nariadenia napadnutým nariadením (pozri bod 51 vyššie). Za týchto okolností nie je teda potrebné rozhodnúť o tomto návrhu a ani o návrhu na zrušenie nariadenia č. 2199/2001, keďže sa tento návrh tiež stal bezpredmetným.

76 Z vyššie uvedeného vyplýva, že už nie je potrebné rozhodnúť o žalobe v časti, v ktorej smeruje proti Komisii. Za okolností prejednávanej veci však zásada riadneho výkonu spravodlivosti a požiadavka hospodárnosti konania, o ktorú sa opiera judikatúra citovaná v bode 72 vyššie, tiež odôvodňujú, aby boli zohľadnené návrhy, dôvody a tvrdenia Komisie upravené tak, ako je uvedené v bode 74 vyššie, bez toho, aby bolo potrebné povoliť tejto inštitúcii formálne nanovo vstúpiť do konania podľa článku 115 ods. 1 a článku 116 ods. 6 rokovacieho poriadku ako vedľajšiemu účastníkovi konania, ktorý podporuje návrhy Rady.

77 So zreteľom na vyššie uvedené je potrebné posudzovať túto žalobu tak, že smeruje iba proti Rade, ktorú v konaní podporuje Komisia a Spojené kráľovstvo, a že jej jediným predmetom je návrh na zrušenie napadnutého nariadenia v časti týkajúcej sa pána Yusufa a spoločnosti Al Barakaat.

O podstate sporu

78 Žalobcovia na podporu svojich návrhov uvádzajú v žalobe tri dôvody na zrušenie, pričom prvý dôvod je založený na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenia, druhý na porušení článku 249 ES a tretí na porušení ich základných práv.

1. *O prvom dôvode založenom na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenie*

79 Tento dôvod sa delí na tri časti.

O prvej časti

Tvrdenia účastníkov konania

80 Vo svojej žalobe pôvodne smerujúcej proti nariadeniu č. 467/2001 žalobcovia tvrdili, že články 60 ES a 301 ES, na základe ktorých bolo nariadenie prijaté, umožňujú Rade prijať opatrenia iba voči tretím krajinám a nie, ako to urobila v prejednávanej veci, voči štátnym príslušníkom členského štátu s trvalým bydliskom v tomto členskom štáte.

81 V tejto súvislosti žalobcovia odmietli tvrdenie, že ide o sankcie z dôvodu ich spojenia s režimom Talibanu v Afganistane. Sankcie prijaté voči nim neboli podľa nich vôbec odôvodnené existenciou vzťahu s týmto režimom, ale vôľou Bezpečnostnej rady bojovať proti medzinárodnému terorizmu považovanému za hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Žalobcovia tiež zdôraznili, že zoznam uvedený v odseku 8 písm. c) rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1333 (2000), do ktorého boli zahrnutí rozhodnutím výboru pre sankcie z 9. novembra 2001 (pozri bod 24 vyššie), sa viac týkal Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb ako Talibanu.

82 Keďže sankcie prijaté inštitúciami Spoločenstva sa musia vo všetkých bodoch zhodovať so sankciami prijatými Bezpečnostnou radou, žalobcovia vyvodzujú, že nariadenie č. 467/2001 nie je namierené proti tretej krajine, ale proti osobám so zámerom bojovať proti medzinárodnému terorizmu. Takéto opatrenia na rozdiel od opatrení spočívajúcich v obchodnom embargu proti Iraku preskúmaných Súdom prvého stupňa v rozsudku z 28. apríla 1998, Dorsch Consult/Rada a Komisia (T-184/95, Zb. s. II-667), podľa nich nepatria do právomoci Spoločenstva.

83 Žalobcovia tiež tvrdia, že výklad článkov 60 ES a 301 ES, ktorý vedie k zaobchádzaniu so štátnymi príslušníkmi Spoločenstva ako s tretími krajinami, je v rozpore so zásadou zákonnosti vyjadrenou v článkoch 5 ES a 7 ES, ako aj so zásadou, podľa ktorej právna úprava Spoločenstva musí byť určitá a jej uplatnenie predvídateľné pre osoby podliehajúce súdnej právomoci (rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 1987, Dánsko/Komisia, 348/85, Zb. s. 5225).

84 Žalobcovia vo svojich pripomienkach týkajúcich sa zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia napadnutým nariadením prijatým na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES dopĺňajú, že článok 308 ES či už samostatne, alebo spolu s článkami 60 ES a 301 ES nezveruje Rade právomoc prijímať priame alebo nepriame sankcie voči štátnym príslušníkom Únie. Takáto právomoc sa totiž nemôže chápať ako

implicitná právomoc nevyhnutná na dosiahnutie niektorého z cieľov Spoločenstva v zmysle článku 308 ES. Osobitne zmrazenie finančných prostriedkov žalobcov nemá žiaden súvis s cieľom „zabrániť narušeniu príslušnosti [hospodárskej súťaže — *neoficiálny preklad*]" uvedeným v odôvodnení č. 4 napadnutého nariadenia.

85 Inštitúcie vo svojich vyjadreniach k žalobe a Spojené kráľovstvo vo svojom vyjadrení vedľajšieho účastníka konania tvrdili jednak, že znenie článkov 60 ES a 301 ES nevylučuje prijatie ekonomických sankcií proti osobám alebo organizáciám usadeným v Spoločenstve, ak tieto opatrenia smerujú k prerušeniu alebo úplnému alebo čiastočnému obmedzeniu hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami. Treba skutočne uznať, že občania členských štátov môžu či už individuálne, alebo kolektívne poskytovať finančné prostriedky a zdroje tretím krajinám alebo frakciám na území týchto krajín tak, že opatrenia smerujúce ku kontrole ekonomických zdrojov týchto občanov budú viesť k prerušeniu alebo obmedzeniu hospodárskych vzťahov s týmito tretími krajinami. Súdne orgány Spoločenstva vraj implicitne uznali zákonnosť tejto praxe [uznesenie predsedu druhej komory Súdu prvého stupňa z 2. augusta 2000, „Invest" Import und Export a Invest Commerce/Komisia, T-189/00 R, Zb. s. II-2993, bod 34, potvrdené v odvolacom konaní uznesením predsedu Súdneho dvora z 13. novembra 2000, „Invest" Import und Export a Invest Commerce/Komisia, C-317/00 P(R), Zb. s. I-9541, body 26 a 27].

86 Okrem toho títo účastníci konania odmietli tvrdenie žalobcov, podľa ktorého neexistuje vzťah medzi opatreniami upravenými nariadením č. 467/2001 a Afganistanom zdôrazňujúc vzťahy, ktoré v tom čase existovali medzi Usámom bin Ládinom, Al-Káidou a režimom Talibanu.

87 Rada vo svojej duplike, ako aj vo svojich pripomienkach týkajúcich sa zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia napadnutým nariadením však zdôraznila, že napadnuté nariadenie sa uplatňuje vo všeobecnosti na teroristov a teroristické skupiny bez stanovenia vzťahu s krajinou alebo určitým územím. Takto odzrkadľuje rozdiel medzi rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1333 (2000), ktorá sa týkala Talibanu

a s ním spojených fyzických a právnických osôb, a rezolúciou č. 1390 (2002), ktorá z dôvodu zániku „Islamského emirátu v Afganistane" už neviaže sankcie, ktoré stanovuje na krajinu alebo určité územie, ale sa vzťahuje aj na teroristické skupiny a osoby vo všeobecnosti.

88 Rada v prvom prípade usúdila, že na nariadenie č. 467/2001 sa vzťahujú články 60 ES a 301 ES, pretože existoval jasný vzťah s Afganistanom. Keďže tento vzťah už neexistoval v rámci napadnutého nariadenia, Rada usúdila, že je potrebné doplniť jeho právny základ o článok 308 ES. Rada tvrdila, že toto doplnenie právneho základu nového nariadenia spôsobilo, že prvá časť prvého dôvodu je nedôvodná.

89 Po výzve Súdu prvého stupňa na základe písomnej otázky, aby Rada vyjadrila svoj názor vo svetle stanoviska Súdneho dvora č. 2/94 z 28. marca 1996 (Zb. s. I-1759, body 29 a 30) k tvrdeniu žalobcov uvedenému v bode 84 vyššie a najmä, aby uviedla, ktoré ciele Spoločenstva upravené v Zmluve ES chce dosiahnuť prostredníctvom ustanovení stanovených v napadnutom nariadení, Rada v podstate odpovedala, že cieľom týchto ustanovení je hospodárske a finančné donútenie, ktoré je podľa nej upravené Zmluvou ES.

90 V tejto súvislosti Rada uvádza, že ciele Spoločenstva nie sú vymedzené iba v článku 3 ES, ale môžu tiež vyplývať z osobitných ustanovení.

91 Od revízie vyplývajúcej z Maastrichtskej zmluvy články 60 ES a 301 ES vymedzujú úlohy a činnosti Spoločenstva v oblasti hospodárskych a finančných sankcií a predstavujú právny základ pre výslovný prechod právomocí na Spoločenstvo v záujme ich uskutočnenia. Tieto právomoci sú výslovne spojené, resp. podliehajú

prijatiu aktu na základe ustanovení Zmluvy EÚ týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP). Jedným z cieľov SZBP je podľa článku 11 ods. 1 tretej zarážky EÚ „zachovať mier a posilniť medzinárodnú bezpečnosť v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov".

92 Malo by sa pripustiť, že hospodárske a finančné donútenie z politických dôvodov, *a fortiori* pri uplatňovaní záväzného rozhodnutia Bezpečnostnej rady, predstavuje výslovný a oprávnený cieľ Zmluvy ES spojený so Zmluvou EÚ, aj keď je tento cieľ len okrajový a nepriamo súvisí s hlavnými cieľmi Zmluvy ES, predovšetkým s tými, ktoré sa týkajú voľného pohybu kapitálu [článok 3 ods. 1 písm. c) ES] a založenia systému, ktorý nenarúša hospodársku súťaž [článok 3 ods. 1 písm. g) ES].

93 V prejednávanej veci bol článok 308 ES zahrnutý ako právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia na doplnenie základu poskytnutého článkami 60 ES a 301 ES tak, aby bolo možné prijať opatrenia nielen voči tretím krajinám, ale aj voči osobám a neštátnym subjektom, ktoré nemusia byť nevyhnutne spojené s vládou alebo režimom týchto krajín, v prípade, keď Zmluva ES neupravuje právomoci nevyhnutné na tento účel.

94 Týmto spôsobom sa Spoločenstvu umožnilo prispôsobiť sa vývoju medzinárodnej praxe, ktorá teraz pozostáva z prijímania „rozumných sankcií" namierených proti osobám, ktoré predstavujú hrozbu pre medzinárodnú bezpečnosť, namiesto sankcií namierených proti nevinnému obyvateľstvu.

95 Rada tvrdí, že podmienky, za akých odkázala v prejednávanej veci na článok 308 ES, sa nelíšia od podmienok, za akých bolo toto ustanovenie v minulosti použité na uskutočnenie cieľov Zmluvy ES v rámci fungovania vnútorného trhu bez toho, aby

uvedená Zmluva upravovala nevyhnutné právomoci na tento účel. V tejto súvislosti uvádza:

— v oblasti sociálnej politiky niekoľko smerníc, ktoré na základe článku 235 Zmluvy ES (teraz článok 308 ES), niekedy doplnenom článkom 100 Zmluvy ES (teraz článok 94 ES), rozšírili zásadu rovnosti odmeňovania pracovníkov mužského a ženského pohlavia, ako ju upravuje článok 119 Zmluvy ES (články 117 až 120 Zmluvy ES nahradili články 136 ES až 143 ES), tak, že z nej vytvorili všeobecnú zásadu rovnosti zaobchádzania vo všetkých oblastiach, kde ešte môže prípadne existovať diskriminácia, a tak, aby z nej mali prospech samostatne zárobkovo činné osoby vrátane poľnohospodárskeho odvetvia, zvlášť smernicu Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 39, s. 40; Mim. 05/001, s. 187), smernicu Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 1979, s. 24; Mim. vyd. 05/001, s. 215), smernicu Rady 86/378/EHS z 24. júla 1986 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v zamestnaneckých systémoch sociálneho zabezpečenia (Ú. v. ES L 225, s. 40; Mim. vyd. 05/001, s. 327) a smernicu Rady 86/613/EHS z 11. decembra 1986 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby vrátane činnosti v poľnohospodárstve a o ochrane samostatne zárobkovo činných žien počas tehotenstva a materstva (Ú. v. ES L 359, s. 56; Mim. vyd. 05/001, s. 330),

— v oblasti voľného pohybu osôb niekoľko aktov, ktoré na základe článku 235 Zmluvy ES a článku 51 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 42 ES) rozšírili na samostatne zárobkovo činné osoby, ich rodinných príslušníkov a študentov práva uznané zamestnaným pracovníkom, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, zvlášť nariadenie Rady (EHS) č. 1390/81 z 12. mája 1981 o rozšírení pôsobnosti nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, na samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodiny (Ú. v. ES L 143, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 222),

— nedávne nariadenie Rady (ES) č. 1035/97 z 2. júna 1997, ktorým sa zriaďuje Európske stredisko pre monitorovanie rasizmu a xenofóbie (Ú. v. ES L 151, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 416), prijaté na základe článku 213 Zmluvy ES (teraz článok 284 ES) a článku 235 Zmluvy ES.

96 Súdny dvor vraj uznal zákonnosť tejto praxe (rozsudok z 5. decembra 1989, Delbar, C-114/88, Zb. s. 4067).

97 Navyše zákonodarca Spoločenstva v oblasti sankcií už v minulosti použil ako právny základ článok 235 Zmluvy ES. V tejto súvislosti Rada vysvetľuje, že pred doplnením článkov 301 ES a 60 ES do Zmluvy ES, niekoľko nariadení Rady o uložení obchodných sankcií sa zakladalo na článku 113 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 133 ES) [pozri napríklad nariadenie Rady (EHS) č. 596/82 z 15. marca 1982, ktorým sa mení a dopĺňa systém dovozu niektorých výrobkov pochádzajúcich zo Sovietskeho zväzu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 72, s. 15), nariadenie Rady (EHS) č. 877/82 zo 16. apríla 1982 o zákaze dovozu akýchkoľvek výrobkov pochádzajúcich z Argentíny [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 102, s. 1) a nariadenie Rady (EHS) č. 3302/86 z 27. októbra 1986 o zákaze dovozu zlatých mincí pochádzajúcich z Juhoafrickej republiky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 305, s. 11)]. Pokiaľ však tieto opatrenia prekračovali pôsobnosť spoločnej obchodnej politiky alebo pokiaľ sa týkali fyzických a právnických osôb usadených v Spoločenstve, boli založené na článku 235 Zmluvy ES. Uvedené platí najmä v prípade nariadenia Rady (EHS) č. 3541/92 zo 7. decembra 1992, ktorým sa zakazuje uspokojovanie nárokov Iraku, pokiaľ ide o zmluvy a transakcie, ktorých plnenie bolo dotknuté Rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 661 (1990) a súvisiacimi rezolúciami (Ú. v. ES L 361, s. 1; Mim. vyd. 11/018, s. 222), ktorého článok 2 stanovuje, že „je zakázané uspokojiť nárok alebo vykonať akýkoľvek krok s cieľom uspokojenia nároku uplatneného... akoukoľvek fyzickou osobou alebo subjektom konajúcim priamo alebo nepriamo v mene jednej alebo viacerých fyzických osôb alebo subjektov v Iraku alebo v ich prospech".

98 V odpovedi na rovnakú písomnú otázku Súdu prvého stupňa Komisia uvádza, že vykonanie sankcií uložených Bezpečnostnou radou môže úplne alebo čiastočne patriť do pôsobnosti Zmluvy ES, či už v zmysle spoločnej obchodnej politiky, alebo v zmysle vnútorného trhu.

99 V prejednávanej veci Komisia tvrdí, odkazujúc na odôvodnenie č. 4 napadnutého nariadenia, že predmetné opatrenia sú nevyhnutné na zabezpečenie jednotného uplatnenia a výkladu obmedzení voľného pohybu kapitálu vykonaných v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady na to, aby sa chránil voľný pohyb kapitálu v Spoločenstve a aby sa predišlo narušeniu hospodárskej súťaže.

100 Okrem toho Komisia usudzuje, že ochrana medzinárodnej bezpečnosti tak vnútri, ako aj mimo Únie sa musí považovať za súčasť všeobecného rámca ustanovení Zmluvy ES. V tejto súvislosti Komisia odkazuje jednak na články 3 EÚ a 11 EÚ a jednak na preambulu Zmluvy ES, v ktorej zmluvné strany potvrdili „solidaritu, ktorá spája Európu a zámorské krajiny... v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov", a vyhlásili, že sú rozhodnuté „... zachovať a posilniť mier a slobodu". Komisia z uvedeného vyvodzuje „všeobecný cieľ stanovený Spoločenstvu chrániť mier a slobodu", ktorý je konkrétne základom pre články 60 ES a 301 ES, pričom tieto články sú zároveň osobitným prejavom právomoci Spoločenstva v oblasti úpravy vnútorných a vonkajších pohybov kapitálu.

101 Keďže ustanovenia hlavy III kapitoly 4 Zmluvy ES o pohybe kapitálu nestanovujú žiadnu osobitnú právomoc Spoločenstva, článok 308 ES bol uznaný v prejednávanej veci ako doplňujúci právny základ na to, aby sa zabezpečilo, že Spoločenstvo môže uložiť predmetné obmedzenia, najmä vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, v súlade so spoločnou pozíciou prijatou Radou.

102 Na pojednávaní Spojené kráľovstvo opísalo cieľ Spoločenstva sledovaný prijatím napadnutého nariadenia ako jednotné uplatnenie povinností v rámci Spoločenstva vyplývajúcich z obmedzení pohybu kapitálu uložených členským štátom Bezpečnostnou radou.

103 Spojené kráľovstvo podčiarkuje, že vytvorenie vnútorného trhu v oblasti pohybu kapitálu je jedným z cieľov Spoločenstva uvedených v článku 3 ES. Považuje jednotné uplatnenie obmedzení voľného pohybu kapitálu na trhu za základný aspekt vytvorenia vnútorného trhu.

104 Podľa Spojeného kráľovstva, ak by vykonanie predmetných rezolúcií Bezpečnostnej rady nebolo predmetom opatrení prijatých na úrovni Spoločenstva, vzniklo by nebezpečenstvo rozdielneho uplatňovania v jednotlivých členských štátoch zmrazenia aktív. Ak by členské štáty individuálne vykonali tieto rezolúcie, nevyhnutne by sa objavili rozdiely vo výklade rozsahu povinností, ktoré sú im uložené, a vznikli by tak rozdiely v oblasti voľného pohybu kapitálu medzi jednotlivými členskými štátmi, z čoho by vyplynulo nebezpečenstvo narušenia hospodárskej súťaže.

105 Okrem toho Spojené kráľovstvo tvrdí, že opatrenia spočívajúce v zmrazení finančných prostriedkov fyzických alebo právnických osôb s cieľom prerušiť ekonomické vzťahy skôr s medzinárodnými teroristickými organizáciami ako s tretími krajinami sa nemôžu chápať tak, že rozširujú „oblasť právomoci Spoločenstva nad všeobecný rámec vyplývajúci z ustanovení zmluvy", ako je to uvedené v stanovisku č. 2/94, už citovanom v bode 89 vyššie. V súlade s rámcom Zmluvy má Spoločenstvo právomoc prijímať opatrenia upravujúce pohyb kapitálu, a to prijímaním opatrení vo vzťahu k fyzickým alebo právnickým osobám. Ak je teda pravdou, že opatrenia upravujúce pohyby kapitálu fyzických a právnických osôb s cieľom prerušiť ekonomické vzťahy s medzinárodnými teroristickými organizáciami patria do oblasti, v rámci ktorej Zmluva ES nezverila inštitúciám osobitné

právomoci, a zároveň, ak je tiež pravdou, že tieto opatrenia si vyžadujú odkaz na článok 308 ES, tieto opatrenia sa nemôžu považovať za prekračujúce všeobecný rámec Zmluvy.

106 Spojené kráľovstvo tvrdí, že za okolností prejednávanej veci sa odkaz na článok 308 ES nelíši od použitia tohto ustanovenia v prípadoch, okrem iného v oblasti sociálnej politiky, keď tento článok slúžil na dosiahnutie iných cieľov Spoločenstva, ak Zmluva neposkytovala presný právny základ (pozri bod 95 vyššie).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

107 Nariadenie č. 467/2001 a napadnuté nariadenie boli prijaté na čiastočne odlišných právnych základoch: v prvom prípade na základe článkov 60 ES a 301 ES a v druhom prípade na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES. Aj keď sa pôvodné tvrdenia žalobcov založené na nedostatočnom právnom základe nariadenia č. 467/2001 stali bezpredmetnými z dôvodu jeho zrušenia napadnutým nariadením, Súd prvého stupňa považuje za vhodné uviesť dôvody, prečo ich napriek všetkému považuje za nedôvodné, keďže tieto dôvody predstavujú jeden z predpokladov jeho úvahy uplatnenej na preskúmanie právneho základu napadnutého nariadenia.

— O právnom základe nariadenia č. 467/2001

108 Nariadenie č. 467/2001 bolo prijaté na základe článkov 60 ES a 301 ES, ktoré oprávňujú Radu prijímať nevyhnutné naliehavé opatrenia, najmä v oblasti pohybu kapitálu a platieb, ak spoločná pozícia alebo jednotná akcia prijatá podľa ustanovení

Zmluvy EÚ týkajúcich sa SZBP upravuje činnosť Spoločenstva smerujúcu k prerušeniu alebo čiastočnému alebo úplnému prerušeniu hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami.

109 Ako vyplýva z preambuly nariadenia č. 467/2001, toto nariadenie upravuje činnosť Spoločenstva stanovenú v spoločnej pozícii 2001/154, ktorá bola prijatá v rámci SZBP a ktorá je prejavom vôle Únie a jej členských štátov použiť právny prostriedok Spoločenstva s cieľom uskutočniť v Spoločenstve niektoré aspekty sankcií prijatých Bezpečnostnou radou voči Talibanu v Afganistane.

110 Žalobcovia však po prvé tvrdia, že opatrenia sporné v prejednávanej veci sa týkajú jednotlivcov, ktorí sú navyše štátnymi príslušníkmi členského štátu, pričom články 60 ES a 301 ES umožňujú Rade prijať opatrenia iba voči tretím krajinám; po druhé, že sporné opatrenia nesmerovali k prerušeniu alebo obmedzeniu hospodárskych vzťahov s tretími krajinami, ale ich cieľom je boj proti medzinárodnému terorizmu a najmä proti Usámovi bin Ládinovi, a po tretie, že uvedené opatrenia sú v každom prípade neproporcionálne vo vzťahu k cieľu sledovanému článkami 60 ES a 301 ES.

111 Žiadne z týchto tvrdení nemôže byť prijaté.

112 Po prvé, pokiaľ ide o druh opatrení, ktoré je Rada oprávnená prijať podľa článkov 60 ES a 301 ES, Súd prvého stupňa usudzuje, že nič v znení týchto ustanovení neumožňuje vylúčiť prijatie obmedzujúcich opatrení namierených priamo proti osobám alebo organizáciám bez ohľadu na to, či sú, alebo nie sú usadené v Spoločenstve, ak je skutočne cieľom týchto opatrení prerušenie alebo úplné alebo čiastočné obmedzenie hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami.

113 Ako správne podčiarkla Rada, opatrenia sporné v prejednávanej veci patria k takzvaným „rozumným sankciám" (smart sanctions), ktoré sa objavili v praxi OSN v priebehu 90. rokov. Tieto sankcie nahrádzajú klasické opatrenia všeobecného hospodárskeho embarga určitej krajiny presnejšie zameranými a selektívnejšími opatreniami, akými sú ekonomické a finančné sankcie, zákaz vycestovania, embargo na zbrane alebo iné špecifické výroby, tak, aby sa obmedzilo utrpenie civilného obyvateľstva príslušnej krajiny a zároveň, aby sa dotknutému režimu a jeho vodcom uložili skutočné sankcie.

114 Prax inštitúcií Spoločenstva sa vyvíjala rovnakým smerom, keďže Rada postupne usúdila, že články 60 ES a 301 ES jej umožňujú prijať obmedzujúce opatrenia namierené proti fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré fyzicky ovládajú časť územia tretej krajiny [pozri napríklad nariadenie Rady (ES) č. 1705/98 z 28. júla 1998 o prerušení niektorých hospodárskych vzťahov s Angolou s cieľom donútiť „União Nacional para a Independência Total de Angola" (UNITA) k splneniu jej záväzkov v mierovom procese a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 2229/97 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 215, s. 1)], a proti fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré skutočne riadia vládny aparát tretej krajiny, ako aj proti s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám, ktoré ich ekonomicky podporujú [pozri napríklad nariadenie Rady (ES) č. 1294/1999 z 15. júna 1999 o zmrazení finančných prostriedkov a o zákaze investícií vo vzťahu k Federálnej republike Juhoslávii (FRJ) a o zrušení nariadení č. 1295/98 a č. 1607/98 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 153, s. 63), nariadenie Rady (ES) č. 2488/2000 z 10. novembra 2000 o zachovaní zmrazenia finančných prostriedkov v súvislosti s pánom Miloševičom a osobami s ním spojenými, a ktorým sa zrušujú nariadenia č. 1294/1999 a č. 607/2000 a článok 2 nariadenia č. 926/98 (Ú. v. ES L 287, s. 19; Mim. vyd. 10/001, s. 238)]. Tento vývoj je celkom zlučiteľný s opatreniami ustanovenými v článkoch 60 ES a 301 ES.

115 Rovnako ako ekonomické alebo finančné sankcie môžu byť zákonne uložené osobitne vodcom tretích krajín a nie krajinám ako takým, musia mať možnosť byť namierené proti fyzickým a právnickým osobám spojeným s týmito vodcami alebo priamo alebo nepriamo nimi kontrolovanými a to bez ohľadu na miesto, kde sa nachádzajú. Ako správne poznamenáva Komisia, články 60 ES a 301 ES by

nepredstavovali dostatočný prostriedok nátlaku na vodcov ovplyvňujúcich politiku tretej krajiny, ak by Spoločenstvo nemohlo na ich základe prijať opatrenia proti osobám, ktoré aj keď nemajú bydlisko v tejto tretej krajine, sú dostatočne spojené s režimom, proti ktorému smerujú sankcie. Okrem toho, ako to zdôraznila Rada, skutočnosť, že niektoré z osôb, proti ktorým sú namierené sankcie, sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, nie je relevantná, pretože v záujme účinnosti finančných sankcií v kontexte voľného pohybu kapitálu sa tieto sankcie nemôžu obmedzovať iba na štátnych príslušníkov dotknutej tretej krajiny.

116 Tento výklad, ktorý nie je v rozpore so znením článkov 60 ES a 301 ES, je odôvodnený tak úvahami o efektívnosti, ako aj obavami humanitárnej povahy.

117 Po druhé, čo sa týka cieľa sledovaného nariadením č. 467/2001, Rada tvrdí, odkazujúc na rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000), na spoločnú pozíciu 2001/154 a na odôvodnenie č. 1 a 2 tohto nariadenia, ako aj na jeho samotný názov, že sporné opatrenia boli hlavne namierené proti režimu Talibanu, ktorý v tom čase skutočne kontroloval 80 % afgánskeho územia a sám sa označoval ako „Islamský emirát v Afganistane", a len doplnkovo proti fyzickým a právnickým osobám, ktoré prostredníctvom ekonomických a finančných transakcií umožňovali uvedenému režimu poskytovať útočisko a výcvik medzinárodným teroristom a ich organizáciám a ktoré takto konali ako agenti tohto režimu alebo agenti s ním veľmi úzko spätí.

118 K časti, v ktorej žalobcovia namietali, že nariadenie č. 467/2001 je namierené proti Usámovi bin Ládinovi, a nie proti režimu Talibanu, Rada dopĺňa, že Usáma bin Ládin bol v skutočnosti šéf a „šedá eminencia" režimu Talibanu a že v skutočnosti ovládal politickú moc v Afganistane. Jeho svetské a náboženské tituly „Sheikh" (šéf) a „Emir" (princ, líder, vodca) a postavenie, ktoré mal popri ostatných náboženských hodnostároch Talibanu, nenechávajú priestor pre žiadne pochybnosti v tejto súvislosti. Okrem toho aj pred 11. septembrom 2001 Usáma bin Ládin zložil sľub vernosti (Bay'a), ktorým bol vytvorený formálny náboženský vzťah medzi ním

a talibanským teokratickým vedením. Mal teda podobné postavenie ako pán Miloševič a členovia juhoslovanskej vlády v čase, keď Rada prijala ekonomické a finančné sankcie proti Federálnej republike Juhoslávii (pozri bod 114 vyššie). Čo sa týka Al-Káidy, Rada zdôrazňuje, že je všeobecne známe, že mala mnoho vojenských výcvikových stredísk v Afganistane a že tisícky jej členov bojovali po boku Talibanu v období od októbra 2001 do januára 2002 počas intervencie medzinárodnej koalície.

119 Netreba spochybňovať oprávnenosť týchto úvah, ktoré boli predmetom širokého konsenzu v rámci medzinárodného spoločenstva, pričom tento konsenzus sa odzrkadľuje najmä v množstve jednohlasne prijatých rezolúcií Bezpečnostnej rady, ktoré neboli osobitne odmietnuté a ani len spochybnené žalobcami.

120 Hlavným cieľom sankcií sporných v prejednávanej veci bolo, ako to vyplýva z odseku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999), zabrániť režimu Talibanu zadovážiť si finančnú podporu bez ohľadu na jej pôvod. Ak by rezolúcie nesmerovali aj proti osobám, o ktorých sa bolo možné domnievať, že podporujú tento režim, rezolúcie by mohli byť ľahko obídené. Čo sa týka vzťahov medzi bývalým režimom Talibanu a Usámom bin Ládinom, Bezpečnostná rada usúdila, že poslednému menovanému bola v spornom období poskytnutá tak významná pomoc týmto režimom, že možno usúdiť, že k nemu patril. Preto v desiatom odôvodnení rezolúcie č. 1333 (2000) Bezpečnostná rada odsúdila skutočnosť, že Taliban naďalej poskytuje útočisko Usámovi bin Ládinovi a umožňuje mu, rovnako ako aj jeho spoločníkom, riadiť sieť stredísk na výcvik teroristov z nimi kontrolovaného územia a používať Afganistan ako základňu pre medzinárodné teroristické činy. Okrem toho v siedmom odôvodnení rezolúcie č. 1333 (2000) Bezpečnostná rada opätovne potvrdila svoje presvedčenie, že potlačenie medzinárodného terorizmu predstavuje to najdôležitejšie pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

121 V rozpore s tvrdeniami žalobcov, cieľom sporných opatrení je teda naozaj prerušenie alebo obmedzenie hospodárskych vzťahov s treťou krajinou v rámci boja vedeného medzinárodným spoločenstvom proti medzinárodnému terorizmu a osobitne proti Usámovi bin Ládinovi a sieti Al-Káida.

122 Po tretie, čo sa týka proporcionality sporných opatrení, táto proporcionalita sa musí posudzovať vo svetle účelu nariadenia č. 467/2001. Ako je to uvedené vyššie, cieľom uloženia „rozumných" sankcií je práve vyvinutie účinného nátlaku na vodcov dotknutej krajiny tak, aby sa čo možno najviac obmedzil dosah sporných opatrení na obyvateľstvo tejto krajiny, najmä tým, že sa obmedzí ich osobná pôsobnosť na určitý počet presne menovaných osôb. V prejednávanej veci nariadenie č. 467/2001 smerovalo k posilneniu nátlaku vyvíjaného na režim Talibanu, najmä tým, že zmrazilo finančné prostriedky a ďalšie finančné zdroje Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb identifikovaných výborom pre sankcie. Takéto opatrenia sú v súlade so zásadou proporcionality, ktorá požaduje, aby sankcie nepresiahli rámec toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľa sledovaného právnou úpravou Spoločenstva, ktorá ich stanovila.

123 Skutočnosť, že sporné opatrenia sa týkali tiež transakcií bez cezhraničného prvku, nie je relevantná. Ak je objektívnym cieľom týchto opatrení vysušenie zdrojov financovania Talibanu a medzinárodného terorizmu pôsobiaceho z Afganistanu, musia sa nevyhnutne týkať tak medzinárodných transakcií, ako aj čisto vnútroštátnych transakcií, keďže najmä vzhľadom na voľný pohyb osôb a kapitálu a netransparentnosť medzinárodných finančných prevodov sú tieto transakcie rovnako spôsobilé prispievať k takémuto financovaniu.

124 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v rozpore s tvrdeniami žalobcov Rada mala právomoc prijať nariadenie č. 467/2001 na základe článkov 60 ES a 301 ES.

— O právnom základe napadnutého nariadenia

125 Na rozdiel od nariadenia č. 467/2001 sú právnym základom napadnutého nariadenia nielen články 60 ES a 301 ES, ale aj článok 308 ES. Týmto odráža vývoj medzinárodnej situácie, do ktorej sa postupne vpísali sankcie vyhlásené Bezpečnostnou radou a vykonané Spoločenstvom.

126 Rezolúcia Bezpečnostnej rady č. 1333 (2000) prijatá v rámci krokov podniknutých na účely potlačenia medzinárodného terorizmu chápaného ako to najpodstatnejšie pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti (pozri jej siedme odôvodnenie), osobitne smerovala proti režimu Talibanu, ktorý v tom čase ovládal väčšiu časť afgánskeho územia a poskytoval útočisko a podporu tak Usámovi bin Ládinovi, ako aj s ním spojeným osobám.

127 Ako je uvedené vyššie, tento výslovne stanovený vzťah medzi územím a vládnym režimom tretej krajiny viedol Radu k prijatiu nariadenia č. 467/2001 na základe článkov 60 ES a 301 ES.

128 Rezolúcia Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) však bola prijatá 16. januára 2002 po páde tohto režimu v dôsledku vojenského zásahu medzinárodnej koalície v Afganistane prebiehajúceho od októbra 2001. Teda aj keď sa výslovne týka Talibanu, nesmeruje už proti ich zvrhnutému režimu, ale skôr priamo proti Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Káida, ako aj proti s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám.

129 V bodoch 4 a 5 svojej dupliky Rada výslovne uznala absenciu prinajmenšom vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, ktoré sa v tom čase nenachádzali v Afganistane, akéhokoľvek vzťahu medzi sankciami, ktoré majú byť prijaté podľa tejto rezolúcie, a územím alebo vládnym režimom tretej krajiny, túto absenciu Komisia zaznamenala 6. marca 2002 v bode 2 odôvodnenia návrhu nariadenia Rady, ktorý bol základom napadnutého nariadenia [dokument KOM (2002) 117, konečné znenie].

130 Keďže tento vzťah chýbal, Rada a Komisia usúdili, že články 60 ES a 301 ES ako také nepredstavujú dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia. Tieto úvahy musia byť potvrdené.

131 Článok 60 ods. 1 ES totiž stanovuje, že Rada môže spôsobom upraveným v článku 301 ES prijať „voči tretej krajine" potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb. Článok 301 ES výslovne stanovuje možnosť postupu Spoločenstva smerujúceho k prerušeniu alebo k úplnému alebo čiastočnému obmedzeniu hospodárskych vzťahov „s jednou alebo viacerými tretími krajinami".

132 Skutočnosť, že tieto ustanovenia umožňujú prijatie „rozumných sankcií" voči vodcom tretej krajiny a s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám alebo voči fyzickým a právnickým osobám, ktoré títo vodcovia priamo alebo nepriamo ovládajú (pozri body 115 a 116 vyššie), však neumožňuje usudzovať, že tieto fyzické a právnické osoby môžu byť predmetom sankcií, ak predmetný vládny režim tretej krajiny zanikol. Za takýchto okolností už totiž neexistuje dostatočný vzťah medzi týmito fyzickými alebo právnickými osobami a treťou krajinou.

133 Z uvedeného v každom prípade vyplýva, že články 60 ES a 301 ES ako také nepredstavujú dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia.

134 Okrem toho v rozpore so stanoviskom Komisie uvedeným v návrhu nariadenia Rady, ktorý bol základom napadnutého nariadenia (pozri bod 129 vyššie), Rada usúdila, že článok 308 ES ako taký tiež nepredstavuje primeraný právny základ pre prijatie uvedeného nariadenia. Tieto úvahy musia byť tiež potvrdené.

135 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry (rozsudok Súdneho dvora z 26. marca 1987, Komisia/Rada, 45/86, Zb. s. 1493, bod 13), zo samotného znenia článku 308 ES vyplýva, že použitie tohto článku ako právneho základu aktu je odôvodnené iba vtedy, ak žiadne iné ustanovenie Zmluvy neposkytuje inštitúciám Spoločenstva právomoc potrebnú na prijatie tohto aktu. V takom prípade článok 308 ES umožňuje inštitúciám konať s cieľom dosiahnuť niektorý z cieľov Spoločenstva napriek neexistencii ustanovenia poskytujúceho inštitúciám právomoc takto konať.

136 Vo vzťahu k prvej podmienke uplatnenia článku 308 ES je preukázané, že žiadne z ustanovení Zmluvy ES nestanovuje prijímanie opatrení takej povahy, ako majú opatrenia stanovené v napadnutom nariadení týkajúce sa boja proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukladania hospodárskych a finančných sankcií, akými sú zmrazenie finančných prostriedkov, namierených proti fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania bez toho, aby bol stanovený akýkoľvek vzťah s územím alebo vládnym režimom niektorej tretej krajiny. Táto prvá podmienka je teda v prejednávanej veci splnená.

137 Aby bola v prejednávanej veci splnená druhá podmienka uplatnenia článku 308 ES, je v súlade s judikatúrou citovanou v bode 135 vyššie potrebné, aby sa boj proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukladanie fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania hospodárskych a finančných sankcií, ku ktorým patrí zmrazenie finančných prostriedkov, mohli spájať s niektorým z cieľov stanovených Zmluvou Spoločenstvu.

138 Najmä preambula napadnutého nariadenia je osobitne stručná vo vzťahu k tejto otázke. Nanajvýš Rada uviedla v odôvodnení č. 4 tohto nariadenia, že opatrenia potrebné podľa rezolúcie č. 1390 (2002) spoločnej pozície 2002/402 „spadajú do pôsobnosti zmluvy" a že je potrebné prijať právnu úpravu Spoločenstva „najmä s cieľom zabrániť narušeniu príslušnosti [hospodárskej súťaže — *neoficiálny preklad*]".

139 Čo sa týka deklarovanej zásady, podľa ktorej sporné opatrenia „spadajú do pôsobnosti zmluvy", je naopak nevyhnutné hneď na úvod uviesť, že sporné opatrenia sa nejavia byť spôsobilé na dosiahnutie ktoréhokoľvek cieľa Zmluvy výslovne stanoveného článkami 2 ES a 3 ES.

140 Osobitne na rozdiel od niektorých opatrení voči určitým fyzickým a právnickým osobám usadeným v Spoločenstve prijatých nariadením č. 3541/92, ktoré uvádza Rada na podporu svojho stanoviska (pozri bod 97 vyššie), opatrenia upravené napadnutým nariadením nemôžu byť povolené na základe odkazu na cieľ spočívajúci vo vytvorení spoločnej obchodnej politiky [článok 3 ods. 1 písm. b) ES], v rámci ktorého už bolo vyslovené, že Spoločenstvo má právomoc na základe článku 133 ES prijať opatrenia v podobe obchodného embarga, ak v prejednávanej veci nie sú sporné hospodárske vzťahy medzi Spoločenstvom a treťou krajinou.

141 Čo sa týka cieľa spočívajúceho vo vytvorení systému, ktorý zabezpečí, že nebude skreslená hospodárska súťaž v rámci vnútorného trhu [článok 3 ods. 1 písm. g) ES], tvrdenie týkajúce sa nebezpečenstva narušenia hospodárskej súťaže, ktorému podľa svojej preambuly chce napadnuté nariadenie predísť, nie je presvedčivé.

142 Pravidlá hospodárskej súťaže Zmluvy ES sa týkajú podnikov a členských štátov, keď porušujú konkurenčnú rovnosť medzi podnikmi (pozri vo vzťahu k článku 87 ES rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, Zb. s. 709, bod 26, a vo vzťahu k článku 81 ES rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 1984, Hydrotherm, 170/83, Zb. s. 2999, bod 11).

143 Na jednej strane v prejednávanej veci sa netvrdí, že fyzické a právnické osoby uvedené v napadnutom nariadení sú v ňom chápané ako podniky v zmysle pravidiel hospodárskej súťaže Zmluvy ES.

144 Na druhej strane nie je uvedené žiadne vysvetlenie, ktoré by umožnilo pochopiť, ako by vykonanie na úrovni Spoločenstva a jeho členských štátov osobitných obmedzujúcich opatrení prijatých rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) voči určitým fyzickým a právnickým osobám narušilo hospodársku súťaž medzi podnikmi.

145 Vyššie uvedené úvahy nie sú spochybnené vzťahom vytvoreným tak Komisiou, ako aj Spojeným kráľovstvom v ich písomných podaniach, medzi cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 písm. g) ES a cieľom spočívajúcim vo vytvorení vnútorného trhu, pre ktorý je predovšetkým charakteristické odstránenie prekážok voľného pohybu kapitálu medzi členskými štátmi [článok 3 ods. 1 písm. c) ES] (pozri najmä body 99 a 102 až 104 vyššie).

146 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že Spoločenstvo nemá žiadnu výslovnú právomoc ukladať obmedzenia vo vzťahu k voľnému pohybu kapitálu a platieb. Naproti tomu, článok 58 ES pripúšťa, že členské štáty prijímajú opatrenia s takýmto účinkom, ak to je a zostane odôvodnené na dosiahnutie cieľov upravených týmto článkom a najmä z dôvodov verejného záujmu a bezpečnosti (pozri analogicky s článkom 30 ES rozsudok Súdneho dvora zo 4. októbra 1991, Richardt, C-367/89, Zb. s. I-4621, bod 19 a tam citovanú judikatúru). Pojem verejná bezpečnosť zahŕňa tak vnútornú, ako aj vonkajšiu bezpečnosť štátu, takže členské štáty majú v zásade právo prijať na základe článku 58 ods. 1 písm. b) ES opatrenia takej povahy, akú majú opatrenia upravené napadnutým nariadením. Ak sú tieto opatrenia v súlade s článkom 58 ods. 3 ES a nepresahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, sú zlučiteľné so systémom voľného pohybu kapitálu a platieb a so systémom hospodárskej súťaže zriadenými Zmluvou ES.

147 Treba dodať, že ak by postačovalo jednoduché konštatovanie o nebezpečenstve vzniku rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi úpravami a o abstraktnom nebezpečenstve vzniku prekážok voľného pohybu kapitálu alebo narušenia hospodárskej súťaže, ktorá by z nich vyplynula, na odôvodnenie použitia článku 308 ES v spojení s článkom 3 ods. 1 písm. c) a g) ES ako právneho základu napadnutého nariadenia, nielenže by ustanovenia kapitoly 3 hlavy VI Zmluvy ES boli pozbavené svojho potrebného účinku, ale aj súdna kontrola rešpektovania právneho základu by mohla byť pozbavená svojej efektívnosti. Súd Spoločenstva by teda nemohol vykonávať svoju úlohu, ktorá mu prináleží podľa článku 220 ES, ktorou je zaručenie dodržiavania práva pri výklade a uplatňovaní tejto Zmluvy (pozri v tomto zmysle vo vzťahu k článku 100 A Zmluvy ES, zmenený, teraz článok 95 ES, rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 2000, Nemecko/Parlament a Rada, C-376/98, Zb. s. I-8419, body 84, 85 a 106 až 108 a tam citovanú judikatúru).

148 V každom prípade prvky posúdenia predložené Súdu prvého stupňa neumožňujú usúdiť, že napadnuté nariadenie skutočne prispieva k tomu, aby sa predišlo nebezpečenstvu vzniku prekážok voľného pohybu kapitálu a podstatnému narušeniu hospodárskej súťaže.

149 Súd prvého stupňa osobitne usudzuje v rozpore s tvrdeniami Komisie a Spojeného kráľovstva, že vykonanie sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady skôr členskými štátmi ako Spoločenstvom nie je spôsobilé vyvolať predpokladané a skutočné nebezpečenstvo rozdielneho uplatňovania zmrazenia finančných prostriedkov jednotlivými členskými štátmi. Na jednej strane tieto rezolúcie obsahujú jasné, presné a detailné definície a pravidlá, ktoré nenechávajú takmer žiaden priestor možnému výkladu. A na druhej strane význam opatrení, ktorých prijatie vyžaduje vykonanie týchto rezolúcií, sa nejaví byť takej povahy, aby sa bolo treba obávať tohto nebezpečenstva.

150 Za týchto okolností nemôžu byť sporné opatrenia povolené v prejednávanej veci na základe cieľa stanoveného v článku 3 ods. 1 písm. c) a g) ES.

151 Okrem toho jednotlivé príklady použitia doplňujúceho právneho základu podľa článku 308 ES, ktoré uviedla Rada (pozri body 95 a 97 vyššie), tiež nie sú relevantné v prejednávanej veci. Na jednej strane totiž z týchto príkladov nevyplýva, že v predmetných prípadoch neboli splnené podmienky použitia článku 308 ES, osobitne podmienka týkajúca sa dosiahnutia niektorého cieľa Spoločenstva. Na druhej strane právne akty sporné v týchto príkladoch neboli v tejto súvislosti spochybnené pred Súdnym dvorom ani vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Delbar, už citovaným v bode 96 vyššie. V každom prípade podľa ustálenej judikatúry obyčajná prax Rady sa nemôže odchýliť od pravidiel Zmluvy a nemôže teda vytvoriť precedens, ktorý by zaväzoval inštitúcie Spoločenstva pri výbere správneho právneho základu (rozsudok Súdneho dvora z 23. februára 1988, Spojené kráľovstvo/Rada, 68/86, Zb. s. 855, bod 24, a stanovisko Súdneho dvora č. 1/94 z 15. novembra 1994, Zb. s. I-5267, bod 52).

152 Z vyššie uvedeného ako celku vyplýva, že boj proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukladanie ekonomických a finančných sankcií, ku ktorým patrí zmrazenie finančných prostriedkov, fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania sa nemôže spájať so žiadnym z cieľov, ktoré články 2 ES a 3 ES výslovne stanovujú Spoločenstvu.

153 Okrem cieľov Zmluvy výslovne uvedených v článkoch 2 ES a 3 ES Komisia uviedla vo svojich písomných podaniach Súdu prvého stupňa aj všeobecnejší cieľ Spoločenstva, ktorý v prejednávanej veci mal odôvodniť použitie článku 308 ES ako právneho základu. Komisia takto z preambuly Zmluvy ES vyvodila „všeobecný cieľ stanovený Spoločenstvu chrániť [medzinárodný] mier a slobodu" (pozri bod 100 vyššie). Táto téza nemôže byť prijatá.

154 V rozpore s tvrdeniami Komisie totiž z preambuly Zmluvy ES v žiadnom prípade nevyplýva, že táto Zmluva sleduje širší cieľ ochrany medzinárodného mieru a bezpečnosti. Aj keď je nepochybné, že prvoradým cieľom tejto Zmluvy je ukončenie dávnych konfliktov medzi európskymi národmi prostredníctvom

vytvorenia „stále užšej únie" medzi nimi, neodkazuje sa pritom v žiadnom prípade na uskutočnenie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Táto patrí výlučne k cieľom Zmluvy EÚ, ktoré smerujú, ako to podčiarkuje jej preambula, k prekročeniu „novej úrovne procesu európskej integrácie, ktorá sa začala založením Európskych spoločenstiev".

155 Aj keď možno tvrdiť, že tento cieľ Únie má ovplyvňovať činnosť Spoločenstva v oblasti jeho vlastných právomocí, ku ktorým patrí spoločná obchodná politika, nepostačuje však na to, aby bol základom pre prijatie opatrení na základe článku 308 ES, najmä v oblastiach, v ktorých sú právomoci Spoločenstva okrajové a taxatívne vypočítané Zmluvou.

156 Na záver sa nezdá možné vykladať článok 308 ES tak, že vo všeobecnosti povoľuje inštitúciám použiť toto ustanovenie v záujme dosiahnutia niektorého z cieľov Zmluvy EÚ. Súd prvého stupňa najmä usudzuje, že koexistencia Únie a Spoločenstva v podobe integrovaných, ale líšiacich sa právnych poriadkov, ako aj ústavná štruktúra pilierov, ktorú si želali autori v súčasnosti platných zmlúv, nepovoľuje ani inštitúciám, ani členským štátom použiť „flexibilné ustanovenie" článku 308 ES na to, aby obišli absenciu právomoci Spoločenstva potrebnú na dosiahnutie niektorého cieľa Únie. Inak rozhodnúť o tejto otázke by v poslednom rade znamenalo, že toto ustanovenie sa stane uplatniteľné na všetky opatrenia patriace do pôsobnosti SZBP a policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach (SVZ) tak, aby Spoločenstvo mohlo vždy konať v záujme dosiahnutia cieľov svojich politík. Takýto výsledok by pozbavil mnohé ustanovenia Zmluvy EÚ ich pôsobnosti a bol by nekoherentný vo vzťahu k vytvoreniu vlastných prostriedkov SZBP (spoločné stratégie, jednotné akcie, spoločné pozície) a SVZ (spoločné pozície, rozhodnutia, rámcové rozhodnutia).

157 Treba skonštatovať, že tak ako články 60 ES a 301 ES vnímané samostatne, ani článok 308 ES nepredstavuje sám osebe dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia.

158 Tak v odôvodneniach napadnutého nariadenia, ako aj vo svojich písomných podaniach Rada však uviedla, že článok 308 ES použitý v spojení s článkami 60 ES a 301 ES jej dáva právomoc prijať nariadenie Spoločenstva zamerané na boj proti financovaniu medzinárodného terorizmu uskutočňovaný Úniou a jej členskými štátmi na základe SZBP, z ktorého na tieto účely vyplýva ukladanie ekonomických a finančných sankcií fyzickým alebo právnickým osobám bez toho, aby bol stanovený akýkoľvek vzťah s územím alebo vládnym režimom tretej krajiny. Tieto úvahy stoja za to, aby boli prijaté.

159 V tomto kontexte je totiž potrebné zohľadniť osobitne ustanovený mostík v čase revízie vyplývajúcej z Maastrichtskej zmluvy medzi činnosťami Spoločenstva týkajúcimi sa ekonomických sankcií podľa článkov 60 ES a 301 ES a cieľmi Zmluvy EÚ v oblasti vonkajších vzťahov.

160 Skutočne treba konštatovať, že články 60 ES a 301 ES sú veľmi špecifickými ustanoveniami Zmluvy ES, keďže výslovne predvídajú, že činnosť Spoločenstva môže byť potrebná na dosiahnutie nie niektorého z cieľov Spoločenstva, ako ich stanovuje Zmluva ES, ale niektorého z cieľov osobitne určených Únii článkom 2 EÚ, ktorý sa týka uskutočňovania spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

161 V rámci článkov 60 ES a 301 ES je činnosť Spoločenstva v skutočnosti činnosťou Únie uskutočňovanou na základe piliera Spoločenstva po tom, ako Rada na základe SZBP prijme spoločnú pozíciu alebo jednotnú akciu.

162 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podľa článku 3 EÚ Únia disponuje jedinečným inštitucionálnym rámcom, ktorý zabezpečuje koherentnosť a kontinuitu činností na dosiahnutie jej cieľov tak, aby sa rešpektovalo a rozvíjalo *acquis communautaire*. Únia dbá najmä o to, aby bola koherentná jej vonkajšia činnosť ako

celok v rámci jej politík v oblasti vonkajších vzťahov, bezpečnosti, hospodárstva a rozvoja. Rada a Komisia sú zodpovedné za zaručenie tejto koherentnosti a na tento účel spolupracujú. Každá v rámci svojich právomocí zabezpečuje uskutočnenie týchto politík.

163 Tak, ako sa môže ukázať, že právomoci upravené v Zmluve ES nie sú dostatočné na to, aby umožnili inštitúciám konať v záujme dosiahnutia niektorého cieľa Spoločenstva v rámci fungovania vnútorného trhu, tak sa môže ukázať, že aj právomoc uložiť ekonomické a finančné sankcie upravené v článkoch 60 ES a 301 ES, konkrétne prerušenie alebo čiastočné alebo úplne obmedzenie hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami predovšetkým vo vzťahu k pohybu kapitálu a platieb, nie je dostatočná na to, aby umožnila inštitúciám dosiahnuť cieľ SZBP patriaci do pôsobnosti Zmluvy EÚ so zreteľom, na ktorý boli tieto ustanovenie osobitne vložené do Zmluvy ES.

164 Treba teda pripustiť, že v osobitnom kontexte upravenom článkami 60 ES a 301 ES použitie doplňujúceho právneho základu článku 308 ES je odôvodnené v mene koherentnosti uvedenej v článku 3 EÚ, ak tieto ustanovenia neposkytujú inštitúciám Spoločenstva potrebné právomoci v oblasti ekonomických a finančných sankcií tak, aby mohli konať v záujme cieľa sledovaného Úniou a jej členskými štátmi na základe SZBS.

165 Je teda možné, že spoločná pozícia alebo jednotná akcia prijaté na základe SZBP požadujú, aby Spoločenstvo prijalo opatrenia v podobe ekonomických a finančných sankcií, ktoré presahujú rámec výslovne upravený článkami 60 ES a 301 ES, pozostávajúcich v prerušení alebo čiastočnom alebo úplnom prerušení hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami, predovšetkým vo vzťahu k pohybu kapitálu a služieb.

166 Za tohto predpokladu kumulované použitie článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES umožňuje dosiahnuť v oblasti ekonomických a finančných sankcií cieľ sledovaný Úniou a členskými štátmi v rámci SZBP tak, ako je vyjadrený v spoločnej pozícií alebo jednotnej akcii, bez ohľadu na to, že neexistuje výslovné pridelenie právomoci Spoločenstvu vo vzťahu k ekonomickým a finančným sankciám namiereným proti fyzickým a právnickým osobám, ktoré nemajú žiaden dostatočný vzťah s určitou treťou krajinou.

167 V tomto prípade boj proti medzinárodnému terorizmu a jeho financovaniu nepochybne patrí k cieľom Únie v rámci SZBP, ako sú definované článkom 11 EÚ, aj keď sa tento boj netýka určitých tretích krajín alebo ich vodcov.

168 Okrem toho nie je spochybnené, že Rada v rámci tohto boja jednohlasne prijala spoločnú pozíciu 2002/402, a že táto pozícia nariaďuje Spoločenstvu uložiť ekonomické a finančné sankcie fyzickým a právnickým osobám podozrivým z financovania medzinárodného terorizmu bez toho, aby navyše stanovila akýkoľvek vzťah s územím alebo vládnym režimom tretej krajiny.

169 V tomto kontexte použitie článku 308 ES na doplnenie právomoci zverenej Spoločenstvu článkami 60 ES a 301 ES ukladať ekonomické a finančné sankcie je odôvodnené skutočnosťou, že v súčasnom svete sa štáty už nemôžu považovať za jediný zdroj hrozieb pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Tak ako medzinárodnému spoločenstvu, ani Únii a jej pilieru Spoločenstva nemožno brániť, aby sa prispôsobili týmto novým hrozbám tak, že sa uložia ekonomické a finančné sankcie nielen tretím krajinám, ale aj fyzickým a právnickým osobám, podnikom alebo asociovaným subjektom, ktorí vyvíjajú medzinárodnú teroristickú činnosť alebo inak ohrozujú medzinárodný mier a bezpečnosť.

170 Inštitúcie a Spojené kráľovstvo teda oprávnene tvrdia, že Rada mala právomoc prijať napadnuté nariadenie, ktoré uskutočňuje v Spoločenstve ekonomické a finančné sankcie stanovené v spoločnej pozícii 2002/402 na kumulovanom základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES.

171 Prvá časť prvého žalobného dôvodu teda musí byť zamietnutá.

O druhej časti

Tvrdenia účastníkov konania

172 V rámci druhej časti prvého dôvodu žalobcovia tvrdia, že zverenie právomoci Komisii najskôr na základe článku 10 ods. 1 nariadenia č. 467/2001, potom na základe článku 7 ods. 1 napadnutého nariadenie má o mnoho širší rozsah ako zverenie jednoduchej právomoci výkonu nariadenia Rady, a teda v dôsledku toho je porušením článku 202 ES. Podľa ich názoru totižto rozhodnutie Komisie zapísať meno osoby na zoznam v prílohe I napadnutého nariadenia znamená v skutočnosti zmenu a doplnenie jeho článku 2.

173 Rada a Komisia tvrdia, že prenos vykonávajúcich právomocí v danom prípade na Komisiu je v súlade s článkom 202 ES.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

174 Druhá časť prvého dôvodu sa stáva bezpredmetnou v dôsledku zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia napadnutým nariadením. Ak je totižto pravdou, že mená žalobcov boli pôvodne zahrnuté do prílohy I nariadenia č. 467/2001, nariadením Komisie č. 2199/2001 prijatým na základe prenosu právomoci Radou v súlade s článkom 10 ods. 1 prvého z týchto nariadení, ich začlenenie do prílohy I napadnutého nariadenia je súčasťou samotného tohto nariadenia, ako ho prijala Rada bez nového zásahu zo strany Komisie.

175 Pokiaľ ide o zmeny a doplnenia, ktoré prinieslo nariadenie č. 866/2003 (bod 41 vyššie), tieto majú čisto redakčný charakter, ako to uznal aj pán Yusuf (bod 63 vyššie), musia sa teda považovať za patriace do oblasti výkonu jednoduchej vykonávacej právomoci, ktorej prenos na Komisiu je v súlade s článkom 202 ES.

176 Z toho vyplýva, že druhá časť dôvodu musí byť odmietnutá.

O tretej časti

Tvrdenia účastníkov konania

177 V rámci tretej časti prvého dôvodu žalobcovia uvádzajú, že Rada nemala právomoc zveriť orgánu mimo Spoločenstva — v danom prípade výboru pre sankcie — rozhodovaciu právomoc v oblasti občianskych a hospodárskych práv členských štátov a ich štátnych príslušníkov.

178 Spojené kráľovstvo odpovedá tak, že v danej veci neexistuje žiadne zverenie právomocí Spoločenstva orgánom Spojených národov. Naopak inštitúcie konali výlučne s cieľom zabezpečiť dodržiavanie záväzkov členských štátov, ktoré im vyplývajú z Charty Spojených národov a ktoré v súlade s článkom 103 tejto Charty majú prednosť pred akýmkoľvek iným záväzkom.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

179 V prejednávanej veci prijal výbor pre sankcie rozhodnutia proti žalobcom na základe splnomocnenia Bezpečnostnou radou, využívajúc informácie získané na jeho vlastnú zodpovednosť. Ďalej predmetné rozhodnutia Bezpečnostnej rady nie sú výkonom právomoci zverených Spoločenstvom, ale výkonom vlastných právomocí Bezpečnostnou radou na základe Charty Spojených národov. Okolnosť, že inštitúcie Spoločenstva sa po prijatí spoločného stanoviska 2002/402 cítili povinné prispôsobiť sa týmto rozhodnutiam a rezolúciám pri výkone ich vlastných právomocí, je v tomto ohľade bezvýznamná.

180 Tretia časť dôvodu sa teda javí založená na nesprávnom úsudku a v dôsledku toho musí byť odmietnutá.

2. *O druhom dôvode založenom na porušení článku 249 ES*

Tvrdenia účastníkov konania

181 Žalobcovia tvrdia, že keďže napadnuté nariadenie priamo zasahuje do práv jednotlivcov a stanovuje uplatnenie individuálnych sankcií, nemá všeobecnú

platnosť, a teda je v rozpore s článkom 249 ES. Podmienka týkajúca sa všeobecnej platnosti stanovená týmto ustanovením je totižto v rozpore s tým, aby osobitné prípady boli upravované, ako v prejednávanej veci, cestou nariadenia. Táto podmienka vyplýva zo všeobecnej zásady rovnosti pred zákonom a je podmienkou *sine qua non* preto, aby sa právo Spoločenstva nedostávalo do konfliktu s ústavnými zákonmi členských štátov alebo so všeobecnými zásadami týkajúcimi sa ľudských práv a základných slobôd. Spôsob prístupu, ktorý spočíva v stanovení pravidla prostredníctvom zoznamu, je tiež v rozpore so zásadami zákonnosti a právnej istoty.

182 Vo svojej odpovedi žalobcovia zdôrazňujú, že jednotlivci a osoby, ktorých sa týka napadnuté nariadenie, nevzišli z akéhokoľvek okruhu osôb označených abstraktne, ale zodpovedajú meno po mene osobám uvedeným v zozname výboru pre sankcie. Neexistuje tiež objektívne stanovená situácia popísaná na základe podmienok formulovaných všeobecne, ktorá by mohla vysvetliť dôvod, pre ktorý mená žalobcov sú presne uvedené v prílohe I napadnutého rozhodnutia. Za týchto podmienok napadnuté nariadenie nemôže byť analyzované ako nariadenie, ale ako súhrn individuálnych rozhodnutí v zmysle rozsudku Súdneho dvora z 13. mája 1971, International Fruit a i./Komisia (41/70 až 44/70, Zb. s. 411).

183 Inštitúcie a Spojené kráľovstvo uvádzajú, že napadnuté nariadenie má všeobecnú platnosť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

184 Podľa článku 249 druhého odseku ES má nariadenie všeobecnú platnosť a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch, zatiaľ čo rozhodnutie je záväzné len pre toho, komu je určené.

185 Podľa ustálenej judikatúry kritériom, na základe ktorého možno určiť rozdiel medzi nariadením a rozhodnutím, či sporný akt, má alebo nemá všeobecnú platnosť. Základnou charakteristikou rozhodnutia je obmedzenie počtu adresátov, ktorým je určené, zatiaľ čo nariadenie majúce výlučne normatívnu povahu je uplatniteľné na objektívne predvídané prípady, pričom má právne účinky na určité kategórie osôb chápané všeobecne a abstraktne. Okrem toho normatívna povaha aktu nie je spochybnená možnosťou určiť s väčšou alebo menšou presnosťou počet alebo dokonca identitu právnych subjektov, na ktoré sa uplatní v danom momente, pokiaľ je nesporné, že toto uplatnenie sa vykoná v zmysle objektívnej právnej alebo skutkovej situácie definovanej aktom vo vzťahu k jeho účelu (rozsudky Súdneho dvora zo 14. decembra 1962, Fédération nationale de la boucherie en gros a i./Rada, 19/62 až 22/62, Zb. s. 943, bod 2; z 11. júla 1968, Zuckerfabrik Watenstedt/Rada, 6/68, Zb. s. 595, 604; z 30. septembra 1982, Roquette Frères/Rada, 242/81, Zb. s. 3213, body 6 a 7; z 29. júna 1993, Gibraltar/Rada, C-298/89, Zb. s. I-3605, bod 17, a z 31. mája 2001, Sadam Zuccherifici a i./Rada, C-41/99 P, Zb. s. I-4239, bod 24; uznesenie Súdneho dvora z 24. apríla 1996, CNPAAP/Rada, C-87/95 P, Zb. s. I-2003, bod 33; uznesenie Súdu prvého stupňa zo 6. mája 2003, DOW AgroSciences/Parlament a Rada, T-45/02, Zb. s. II-1973, bod 31).

186 V prejednávanej veci napadnuté nariadenie má nepochybne všeobecnú platnosť, keďže zakazuje komukoľvek poskytnúť niektorým osobám finančné prostriedky alebo ekonomické zdroje. Okolnosť, že tieto osoby sú menovite uvedené v prílohe I tohto nariadenia a že sa preto javí, že sú ním priamo a osobne dotknuté v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, sa nijako nedotýka všeobecnosti tohto zákazu, ktorý platí *erga omnes*, ako to vyplýva najmä z článku 11, podľa ktorého sa napadnuté nariadenia uplatní:

— v rámci územia Spoločenstva vrátane jeho vzdušného priestoru,

— na palube ľubovoľného lietadla alebo ľubovoľného plavidla podliehajúceho právomoci členského štátu,

— na ľubovoľného štátneho príslušníka členského štátu bez ohľadu na miesto, kde sa nachádza,

— na ľubovoľnú právnickú osobu, skupinu alebo subjekt, ktorý je zapísaný do obchodného registra alebo zriadený podľa práva členského štátu,

— na ľubovoľnú právnickú osobu, skupinu alebo subjekt, ktorý podniká v rámci Spoločenstva.

187 Argumentácia žalobcov však v skutočnosti vyplýva zo zámeny medzi pojmom adresáta aktu a pojmom predmetu aktu. Článok 249 ES sa týka iba prvého z týchto pojmov, keď stanovuje, že nariadenie má všeobecnú platnosť, zatiaľ čo rozhodnutie je záväzné iba pre tých, ktorým je určené. Naproti tomu, predmet aktu nie je relevantným kritériom na stanovenie, či ide o normatívny, alebo individuálny právny akt.

188 Akt, ktorého predmetom je zmrazenie finančných prostriedkov pôvodcov teroristických aktov, chápaných ako všeobecná a abstraktná kategória, by bol rozhodnutím, ak by jeho adresátmi bola jedna alebo viacero menovite určených osôb. Naopak, akt, ktorého predmetom je zmrazenie finančných prostriedkov jednej alebo viacerých menovite určených osôb, je nariadením, ak je všeobecne a abstraktne adresovaný všetkým osobám, ktoré môžu skutočne mať predmetné finančné zdroje. Takto je to aj v prejednávanej veci.

189 Druhý dôvod teda musí byť zamietnutý.

3. *O treťom dôvode založenom na porušení základných práv žalobcov*

Tvrdenia účastníkov konania

190 Žalobcovia, ktorí sa odvolávajú tak na článok 6 ods. 2 EÚ, ako aj na judikatúru Súdneho dvora (rozsudky z 12. novembra 1969, Stauder, 29/69, Zb. s. 419; zo 17. novembra 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Zb. s. 1125, a zo 14. mája 1974, Nold/Komisia, 4/73, Zb. s. 491, bod 13), tvrdia, že napadnuté nariadenie porušuje ich základné práva, najmä ich právo disponovať vlastným majetkom a ich právo na obhajobu, ako ich zaručuje článok 6 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (EDĽP), keďže toto nariadenie ukladá prísne sankcie občianskej a trestnej povahy bez toho, aby boli pred ich uložením vypočutí alebo aby im bolo umožnené brániť sa, a bez toho, aby tento akt podliehal akejkoľvek súdnej kontrole.

191 Čo sa osobitne týka údajného porušenia práva na obhajobu, žalobcovia zdôrazňujú, že neboli informovaní o dôvodoch, prečo im boli uložené sankcie, že nedostali oznámenie o dôkazoch a okolnostiach, ktoré svedčia proti nim, a že tiež nemali možnosť nič vysvetliť (rozsudky Súdneho dvora z 23. októbra 1974, Transocean Marine Paint/Komisia, 17/74, Zb. s. 1063; zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 14; z 10. júla 1986, Belgicko/Komisia, 40/85, Zb. s. 2321, a z 27. júna 1991, Al-Jubail Fertilizer a Saudi Arbian Fertilizer/Rada, C-49/88, Zb. s. I-3187). Zapísanie ich mena na zoznam v prílohe I napadnutého nariadenia je vraj výlučne odôvodnené skutočnosťou, že boli zapísaní na zoznam vypracovaný výborom pre sankcie na základe informácií oznámených štátmi a regionálnymi medzinárodnými organizáciami. Ani Rada, ani Komisia nepreskúmali dôvody, prečo výbor pre sankcie zapísal ich mená na zoznam. Pôvod informácií, ktoré dostal tento výbor, je osobitne nejasný a nikde nie sú

uvedené dôvody, prečo boli na zoznam zapísané mená niektorých osôb bez toho, aby boli predtým vypočuté. Celé konanie, ktoré viedlo k zápisu mien žalobcov na zoznam prílohy I napadnutého nariadenia, je vraj dôverné. Takéto nesplnenia povinností voči žalobcom nemôžu byť odstránené *a posteriori* (rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Hercules Chemicals/Komisia, C-51/92 P, Zb. s. I-4235).

192 Čo sa osobitne týka údajného porušenia práva na súdnu kontrolu, žalobcovia zdôrazňujú, že v rozsudku z 27. novembra 2001, Komisia/Rakúsko (C-424/99, Zb. s. I-9285, bod 45), Súdny dvor rozhodol, že podľa ustálenej judikatúry požiadavka tejto kontroly predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá vyplýva zo spoločných ústavných tradícií členských štátov a ktorá bola zakotvená v článkoch 6 a 13 EDĽP. Toto právo zahŕňa možnosť podať efektívne žaloby na súdne orgány, ktoré spĺňajú určité podmienky, akými sú nezávislosť a nestrannosť.

193 V tomto prípade ani Komisia, ani Rada nespĺňajú tieto podmienky.

194 To isté platí aj o Bezpečnostnej rade a o výbore pre sankcie, ktoré predstavujú politické orgány, pred ktorými môžu vystupovať iba štáty. V prejednávanej veci výbor pre sankcie vraj oznámil švédskej vláde, že nemôže vykonať skutkové preskúmanie žiadosti žalobcov o odstránenie ich mien zo zoznamu vypracovaného výborom. Táto žiadosť však bola oznámená pätnástim členom výboru pre sankcie ako návrh rozhodnutia. Iba traja členovia výboru, t. j. Spojené štáty, Spojené

kráľovstvo a Rusko, boli proti tejto žiadosti. Keďže výbor pre sankcie rozhoduje jednohlasne, mená žalobcov zostali na spornom zozname.

195 Vo vzťahu ku kontrole vykonávanej Súdom prvého stupňa v rámci tohto konania žalobcovia namietajú, že žaloba o neplatnosť, ktorá sa týka iba samotnej zákonnosti napadnutého nariadenia, neumožňuje preskúmanie zákonnosti sankcií zo skutkového hľadiska so zreteľom na základné práva, ktorých porušenie sa tvrdí. Navyše vzhľadom na použitú legislatívnu techniku spočívajúcu vo vypracovaní zoznamov fyzických a právnických osôb, na ktoré sa vzťahujú sankcie, takéto preskúmanie zo skutkového hľadiska nemá zmysel, keďže sa obmedzuje na preskúmanie, či mená na zozname súhlasia s menami uvedenými na zozname výboru pre sankcie.

196 Žalobcovia však zdôrazňujú určité chyby a nepresnosti v napadnutom nariadení. Právnická osoba „Barakaat International, Hallbybacken 15, 70 Spånga, Švédsko", uvedená v prílohe I tohto nariadenia pod položkou „Právnické osoby, skupiny a subjekty" je tou istou právnickou osobou ako žalobkyňa Al Barakaat uvedená v tej istej položke. Žalobcovia vysvetľujú, že Al Barakaat zmenila svoje sídlo. Okrem toho, uvedená adresa ako taká je nesprávna.

197 Rovnako právnická osoba „Somali Network AB, Hallbybacken 15, 70 Spånga, Švédsko", uvedená v rovnakej položke prílohy I napadnutého nariadenia, predtým vlastnená troma z pôvodných žalobcov, t. j. pánmi Adenom, Alim a Yusufom, ktorej činnosť spočívala v predaji telefónnych kariet, ukončila svoju činnosť na konci roku 2000 a jej akcie boli prevedené v lete 2001, pričom 4. októbra 2001 sa zmenil jej názov na „Trä & Inredningsmontage i Kärrtorp". Noví akcionári nemajú žiaden vzťah so žalobcami a podľa všetkého podnikajú v oblasti stavebníctva. Keďže výbor pre sankcie zapísal 9. novembra 2001 meno tejto právnickej osoby na svoj zoznam, je zjavné, že jeho informácie boli nedostatočné a že nepreskúmal každý konkrétny prípad.

198 Žalobcovia dodávajú, že Al Barakaat z vlastnej iniciatívy poskytla svoje účtovné dokumenty švédskej polícii poverenej bojom proti terorizmu, SÄPO. Po preskúmaní SÄPO vrátila tieto dokumenty žalobcom a oznámila im, že boli správne vedené, čo potvrdzuje, že sankcie prijaté voči Al Barakaat sú neodôvodnené.

199 V rámci dokazovania žalobca v prvom rade navrhuje, aby bol vypočutý Súdom prvého stupňa. Navrhuje tiež, aby bol vypočutý Sir Jeremy Greenstock, predseda výboru pre sankcie v čase prijatia sankcií proti nemu.

200 Vo svojej replike žalobcovia okrem iného namietajú proti tvrdeniu, že Rada je povinná vykonať sankcie prijaté Bezpečnostnou radou z dôvodu, že tieto sankcie sú záväzné pre členské štáty Spoločenstva podľa Charty OSN.

201 Podľa žalobcov neexistuje žiaden absolútny záväzok podľa článku 25 Charty OSN a článok 103 tejto Charty je záväzný iba v medzinárodnom práve verejnom a v žiadnom prípade z neho nevyplýva, že členovia OSN majú porušiť svoje vlastné zákony.

202 Rezolúcie Bezpečnostnej rady nie sú priamo uplatniteľné v členských štátoch OSN, ale musia byť prebraté do ich vnútroštátneho práva v súlade s ich ústavnými ustanoveniami a základnými právnymi zásadami. Ak sú tieto ustanovenia v rozpore s takýmto prebratím, mali by byť najprv zmenené tak, aby prebratie bolo možné.

203 Vo Švédsku vláda stiahla návrh zákona zameraného na vykonanie rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1373 (2001) z 28. septembra 2001, ktorá okrem iného stanovuje zmrazenie finančných prostriedkov fyzických a právnických osôb, ktoré spáchali alebo sa pokúsili spáchať teroristický čin, uľahčili jeho spáchanie alebo sa na jeho spáchaní zúčastnili, potom, ako Lagrådet (Legislatívna rada) poznamenala, že akékoľvek rozhodnutie o zmrazení finančných prostriedkov musí byť vydané prokurátorom a musí byť súdne preskúmateľné.

204 Okrem toho z článku 24 ods. 2 Charty OSN vyplýva, že Bezpečnostná rada má konať vždy v súlade s cieľmi a zásadami OSN. Podmienkou záväzku členov OSN podľa článku 25 Charty je, že právomoc Bezpečnostnej rady prijať donucovacie rozhodnutia vyplýva z ďalších ustanovení tejto Charty. Keďže adresátmi Charty OSN sú výlučne štáty a jednotlivcom z nej nevyplývajú žiadne práva a povinnosti, možno sa spytovať, či sú členské štáty viazané rozhodnutiami Bezpečnostnej rady o uložení sankcií voči Usámovi bin Ládinovi a s ním spojeným osobám. Možno sa spytovať, či tieto rozhodnutia nie sú v rozpore s výslovným cieľom OSN podľa článku 1 ods. 3 Charty OSN spočívajúcim v posilňovaní úcty k ľudským právam a základným slobodám.

205 Rada hlavne tvrdí, že okolnosti, za ktorých bolo prijaté napadnuté nariadenie, vylučujú, že konala nezákonne.

206 V tejto súvislosti Rada a Komisia odvolávajúc sa najmä na článok 24 ods. 1 a články 25, 41, 48 a 103 Charty OSN tvrdia, po prvé, že tak ako členské štáty OSN, aj Spoločenstvo je povinné podľa medzinárodného práva vykonať v rámci svojich právomocí rezolúcie Bezpečnostnej rady, a to najmä tie, ktoré sú prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN, po druhé, že právomoc inštitúcií Spoločenstva je v tejto

oblasti viazaná a že inštitúcie nemajú žiadnu samostatnú diskrečnú právomoc a ani nedisponujú mierou voľnej úvahy, po tretie, že teda nemôžu ani meniť obsah týchto rezolúcií, ani zavádzať mechanizmy umožňujúce takéto zmeny obsahu, a po štvrté, že akákoľvek medzinárodná dohoda alebo pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré by mohli byť prekážkou pre vykonanie rezolúcií, musia byť odmietnuté.

207 Rada a Komisia zdôrazňujú, že Bezpečnostná rada konajúc v mene členov OSN má hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti. Zdôrazňujú tiež, že rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou podľa kapitoly VII tejto Charty majú všeobecnú platnosť a sú záväzné v celom rozsahu a bez výhrad pre všetkých členov OSN, ktorí uznávajú ich prednosť pred akýmkoľvek iným medzinárodným záväzkom. Článok 103 Charty OSN takto umožňuje vylúčiť akékoľvek iné ustanovenie medzinárodného zmluvného alebo obyčajového práva na to, aby mohli byť vykonané rezolúcie Bezpečnostnej rady, a vytvára tak „dôsledok zákonnosti".

208 Podľa inštitúcií vnútroštátne práva tiež nemôžu byť prekážkou vykonávacím opatreniam prijatým podľa Charty OSN. Ak by mal niektorý člen OSN možnosť zmeniť obsah rezolúcií Bezpečnostnej rady, nemohli by byť jednotne uplatňované, čo predstavuje nevyhnutnú podmienku na zabezpečenie ich efektívnosti.

209 Komisia dodáva, že v súlade s článkom 27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve uzavretého vo Viedni 23. mája 1969, zmluvná strana sa nemôže dovolávať ustanovení svojho vnútroštátneho práva ako dôvodu na neplnenie zmluvy. Ak je vnútroštátna právna norma v rozpore so záväzkom vyplývajúcim z medzinárodného práva, prináleží dotknutému štátu buď vykladať uvedenú právnu normu v zmysle

zmluvy, alebo zmeniť a doplniť vnútroštátnu právnu úpravu tak, aby bola v súlade so záväzkom vyplývajúcim z medzinárodného práva.

210 Aj keď samotné Spoločenstvo nie je členom OSN, je povinné konať v rozsahu svojich právomocí tak, aby splnilo povinnosti, ktoré prináležia jeho členským štátom z dôvodu ich členstva v OSN. V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že právomoci Spoločenstva sa musia vykonávať v súlade s medzinárodným právom (rozsudky Súdneho dvora z 24. novembra 1992, Poulsen a Diva Navigation, C-286/90, Zb. s. I-6019, bod 9, a zo 16. júna 1998, Racke, C-162/96, Zb. s. I-3655, bod 45). Rada a Komisia tiež uvádzajú rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie. Komisia a Rada sa domnievajú so zreteľom na vývoj právomocí Spoločenstva v oblasti sankcií voči tretím krajinám, že aj keď sa tento rozsudok týkal uvalenia obchodného embarga, teda opatrenia spoločnej obchodnej politiky, ktoré podľa článku 133 ES patrí do výlučnej právomoci Spoločenstva, zásada, ktorú vyslovil, platí aj vo vzťahu k obmedzeniam pohybu kapitálu a platieb prijatých na základe článkov 60 ES a 301 ES.

211 Rada zovšeobecňuje túto myšlienku tvrdením, že ak Spoločenstvo koná v záujme vykonania povinností, ktoré prináležia jeho členským štátom z dôvodu ich členstva v OSN, či už preto, že mu tieto štáty pridelili potrebné právomoci, alebo preto, že sa domnievajú, že z politického hľadiska je vhodná činnosť Spoločenstva, je potrebné z praktických dôvodov usudzovať, že Spoločenstvo má so zreteľom na článok 48 ods. 2 Charty OSN rovnaké postavenie ako členovia OSN.

212 Z uvedeného vyplýva, že podľa Rady ak Spoločenstvo prijme opatrenia na účely, ktoré zodpovedajú želaniu jeho členských štátov vykonať svoje povinnosti vyplývajúce z Charty OSN, nevyhnutne sa naň vzťahuje ochrana poskytnutá Chartou a najmä „dôsledok zákonnosti".

213 Rada zdôrazňuje, že ak Spoločenstvo koná v tomto rámci, jeho právomoc je viazaná rozhodnutiami spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vykonávajúcimi rezolúcie Bezpečnostnej rady, osobitne tými, ktoré boli prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN a ktoré majú byť prebraté do právneho poriadku Spoločenstva.

214 V prejednávanej veci bolo napadnuté nariadenie, ako to jasne vyplýva z jeho preambuly a z jeho článku 7 ods. 1, prijaté so zámerom vykonať na úrovni právneho poriadku Spoločenstva rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002) podľa príslušnej úpravy automatickým prebratím zoznamu fyzických a právnických osôb, ktorý vypracoval výbor pre sankcie, bez toho, aby sa uplatnila akákoľvek nezávislá diskrečná právomoc.

215 Podľa názoru Rady a Komisie tieto okolnosti *a priori* vylučujú, že inštitúcie konali nezákonne. Keď sa Spoločenstvo rozhodlo konať na základe spoločnej pozície 2002/402, nemalo možnosť bez toho, aby porušilo svoje vlastné medzinárodné záväzky, medzinárodné záväzky svojich členských štátov a Spoločenstva stanovené v článku 10 ES, vylúčiť mená niektorých osôb zo zoznamu alebo ich vopred informovať alebo ak tak neurobilo, upraviť možnosti podania žaloby, ktorá by umožnila preskúmať, či tieto opatrenia sú odôvodnené.

216 Podľa Rady toto platí, aj keby napadnuté nariadenie porušovalo základné práva žalobcov. Rada sa totiž domnieva, že „dôsledok zákonnosti" platí aj na základné práva, ktoré tak, ako to stanovujú príslušné pramene medzinárodného práva, v naliehavých prípadoch môžu byť dočasne obmedzené.

217 Keďže žalobcovia spochybnili vo svojej replike zlučiteľnosť sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady s článkom 1 ods. 3 Charty OSN, Rada odpovedá, že treba predpokladať, že Bezpečnostná rada v rámci svojich osobitných právomocí uznaných kapitolou VII Charty OSN zvážila základné práva obetí sankcií vo vzťahu k právam obetí terorizmu, najmä ich práva na život.

218 Okrem toho sa Rada a Komisia domnievajú, že vykreslenie legislatívneho procesu žalobcami týkajúceho sa vykonania rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1373 (2001) vo Švédsku nemá žiaden súvis s prejednávanou vecou, pretože uvedený kontext sa radikálne líši od kontextu vykonania rezolúcie č. 1390 (2002). Pri vykonávaní rezolúcie č. 1373 (2001) členské štáty a Spoločenstvo mali totiž širokú diskrečnú právomoc posúdenia.

219 V každom prípade Rada a Komisia usudzujú, že právomoc Súdu prvého stupňa musí byť v prejednávanej veci obmedzená na preskúmanie otázky, či sa inštitúcie dopustili zjavného omylu pri vykonávaní povinností uložených v rezolúcii Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002). Akýkoľvek výkon právomoci, ktorý by išiel nad tento rámec, by predstavoval nepriamu a selektívnu súdnu kontrolu obmedzujúcich opatrení prijatých Bezpečnostnou radou v oblasti zachovávania medzinárodného mieru a bezpečnosti, mohol by podkopať základy medzinárodného poriadku zriadeného roku 1945, spôsobil by vážne narušenie medzinárodných vzťahov Spoločenstva a jeho členských štátov, bol by spochybniteľný vo vzťahu k článku 10 ES a bol by v rozpore s povinnosťou Spoločenstva rešpektovať medzinárodné právo, ktorého súčasťou sú rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou podľa kapitoly VII Charty OSN. Inštitúcie a Spojené kráľovstvo usudzujú, že opatrenia tejto povahy sa nemôžu namietať na vnútroštátnej alebo komunitárnej úrovni, ale iba pred samotnou Bezpečnostnou radou prostredníctvom vlády štátu, ktorého sú žiadatelia štátnymi príslušníkmi, alebo na území ktorého majú trvalé bydlisko (uznesenie „Invest" Import und Export a Invest Commerce/Komisia, už citované v bode 85 vyššie, bod 40).

220 Subsidiárne, v prípade, že sa Súd prvého stupňa rozhodne úplne preskúmať opodstatnenosť jednotlivých tvrdení uvedených žalobcami, Rada a Komisia uvádzajú, že napadnuté nariadenie neporušuje základné práva a slobody, ktorých porušenie sa tvrdí.

221 Po prvé, opatrenia prijaté na vykonanie napadnutého nariadenia neporušujú práva žalobcov na ochranu vlastníckeho práva, keďže ochrana tohto práva nie je absolútna a jeho vykonávanie môže byť obmedzené, ak je to odôvodnené verejným záujmom.

222 Po druhé, napadnuté nariadenie tiež neporušuje právo na obhajobu.

223 Po tretie, čo sa týka práva na účinnú súdnu žalobu, inštitúcie a Spojené kráľovstvo zdôrazňujú, že žalobcovia mali možnosť vyjadriť svoje stanovisko pred Bezpečnostnou radou a že mali možnosť podať túto žalobu na Súd prvého stupňa podľa článku 230 ES, v rámci ktorej sa môžu odvolávať najmä na nedostatok právomoci inštitúcií na prijatie napadnutého nariadenia, ako aj na nezákonnosť porušenie ich práv na ochranu vlastníckeho práva.

224 Podľa Rady spor medzi účastníkmi sa netýka samotného práva na účinnú súdnu žalobu, ale rozsahu súdnej kontroly, ktorá sa zdá byť odôvodnená a primeraná v prejednávanej veci.

225 V tejto súvislosti Rada pripúšťa, že ak Spoločenstvo rozhodne z vlastnej iniciatívy o prijatí jednostranných ekonomických a finančných donucovacích opatrení, súdna kontrola sa má vzťahovať aj na dôkazy pripustené proti osobám, na ktoré sa vzťahujú sankcie. Naproti tomu podľa Rady a Spojeného kráľovstva, ak Spoločenstvo koná bez výkonu akejkoľvek diskrečnej právomoci na základe rozhodnutia prijatého orgánom, ktorému medzinárodné spoločenstvo zverilo rozsiahle právomoci na účely zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti, úplná súdna kontrola by mohla podkopať systém OSN zriadený po roku 1945, vážne narušiť medzinárodné vzťahy Spoločenstva a členských štátov a bola by v rozpore s povinnosťou Spoločenstva dodržiavať medzinárodné právo. Rada sa domnieva, že v prejednávanej veci súdna kontrola sudcom Spoločenstva nemôže ísť nad rámec kontroly uznanej v členských štátoch vo vzťahu k prebratiu do vnútroštátneho právneho poriadku rozhodnutí prijatých orgánmi medzinárodného spoločenstva konajúcich v záujme zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti. V tejto súvislosti Rada poznamenáva, že viacero členských štátov považuje vykonávacie akty rezolúcií Bezpečnostnej rady za „vládne akty" a tieto akty nepodliehajú právomoci sudcov. V iných členských štátoch je rozsah súdnej kontroly veľmi obmedzený.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

Úvodné pripomienky

226 Súd prvého stupňa sa môže užitočne vysloviť k dôvodu založenému na údajnom porušení základných práv žalobcov iba v prípade, ak tento dôvod patrí do rozsahu jeho súdnej kontroly a môže za predpokladu, že je dôvodný, spôsobiť zrušenie napadnutého nariadenia.

227 V prejednávanej veci však inštitúcie a Spojené kráľovstvo v podstate tvrdia, že nie je splnená ani jedna z týchto dvoch podmienok z dôvodu prednosti záväzkov Spoločenstva a jeho členských štátov podľa Charty OSN pred akýmikoľvek inými povinnosťami vyplývajúcimi z medzinárodného práva, práva Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva. Pred preskúmaním tvrdení žalobcov je teda potrebné najprv preskúmať tvrdenia týchto účastníkov konania.

228 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa považuje za vhodné preskúmať v prvom rade sklbenie medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom, ako aj mieru záväznosti rezolúcií Bezpečnostnej rady prijatých podľa kapitoly VII Charty OSN vo vzťahu k právomociam Spoločenstva a jeho členských štátov.

229 Toto preskúmanie totiž určí rozsah preskúmania Súdom prvého stupňa zákonnosti aktov Spoločenstva vykonávajúcich tieto rezolúcie predovšetkým so zreteľom na základné práva, pričom toto preskúmanie sa vykoná v druhom rade.

230 V treťom rade, ak Súd prvého stupňa vysloví, že má právomoc preskúmať tvrdenia žalobcov a že na ich základe môže byť zrušené napadnuté nariadenie, vysloví sa k porušeniu základných práv žalobcov.

O skĺbení medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom

231 Treba skonštatovať, že z hľadiska medzinárodného práva majú povinnosti vyplývajúce z Charty OSN v prípade štátov, ktoré sú členmi OSN, nepopierateľne prednosť pred ich povinnosťami vyplývajúcimi z vnútroštátneho práva alebo medzinárodného zmluvného práva vrátane povinností podľa EDĽP v prípade štátov, ktoré sú zároveň členmi Rady Európy, a povinností podľa Zmluvy ES v prípade štátov, ktoré sú zároveň členskými štátmi Spoločenstva.

232 Po prvé, čo sa týka vzťahu medzi Chartou OSN a vnútroštátnym právom štátov, ktoré sú členmi OSN, toto pravidlo prednosti vyplýva zo zásad medzinárodného obyčajového práva. Podľa článku 27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve, ktorý kodifikuje tieto zásady (a ktorého článok 5 stanovuje, že sa tento dohovor „vzťahuje na každú zmluvu, ktorá je zakladajúcou listinou medzinárodnej organizácie, a na každú zmluvu prijatú v medzinárodnej organizácii"), zmluvná strana sa nemôže dovolávať ustanovení svojho vnútroštátneho práva ako dôvodu na neplnenie zmluvy.

233 Po druhé, čo sa týka vzťahu medzi Chartou OSN a medzinárodným zmluvným právom, toto pravidlo prednosti je výslovne upravené v článku 103 tejto Charty, podľa ktorého „ak by došlo k stretu záväzkov členov Organizácie Spojených národov podľa tejto Charty s ich záväzkami podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, majú prednosť záväzky podľa tejto Charty". V súlade s článkom 30 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve a v rozpore s pravidlami bežne uplatniteľnými na po sebe uzavreté zmluvy toto pravidlo platí aj na zmluvy uzavreté skoršie alebo neskoršie vo vzťahu k Charte OSN. Podľa Medzinárodného súdneho dvora všetky regionálne, bilaterálne alebo multilaterálne zmluvy, ktoré môžu zmluvné strany uzavrieť, vždy podliehajú ustanoveniam článku 103 Charty OSN [rozsudok z 26. novembra 1984, Vojenské a polovojenské činnosti v Nikaragua a proti nej (Nikaragua v. Spojené štáty americké), Zb. 1984, s. 392, bod 107].

234 Táto prednosť sa vzťahuje aj na rozhodnutia obsiahnuté v rezolúcii Bezpečnostnej rady, keďže v súlade s článkom 25 Charty OSN členovia OSN prijmú a vykonajú rozhodnutia Bezpečnostnej rady. Podľa Medzinárodného súdneho dvora v súlade s článkom 103 Charty OSN povinnosti zmluvných strán stanovené v rezolúcii majú prednosť pred akoukoľvek inou povinnosťou vyplývajúcou z inej medzinárodnej dohody [uznesenie zo 14. apríla 1992 (predbežné opatrenia), Otázky výkladu a uplatnenia Montrealského dohovoru z roku 1971 vyplývajúce z leteckého nešťastia v Lockerbie (Líbyjská arabská džamahírija v. Spojené štáty americké), Zb. 1992, s. 16, bod 42, a uznesenie zo 14. apríla 1992 (predbežné opatrenia), Otázky výkladu a uplatnenia Montrealského dohovoru z roku 1971 vyplývajúce z leteckého nešťastia v Lockerbie (Líbyjská arabská džamahírija v. Spojené kráľovstvo), Zb. 1992, s. 113, bod 39].

235 Čo sa týka osobitne vzťahu medzi povinnosťami členských štátov Spoločenstva podľa Charty OSN a ich povinnosťami podľa práva Spoločenstva, treba dodať, že podľa prvého odseku článku 307 ES „ustanovenia tejto zmluvy neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958 alebo pre pristupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej".

236 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora cieľom tohto ustanovenia je podľa zásad medzinárodného práva spresniť, že uplatnenie Zmluvy ES nemá vplyv ani na rešpektovanie práv tretej krajiny vyplývajúcich zo skorších dohôd niektorým členským štátom, ani na splnenie jeho príslušných povinností (rozsudok Súdneho dvora z 28. marca 1995, Evans Medical a Macfarlan Smith, C-324/93, Zb. s. I-563, bod 27, pozri tiež rozsudky Súdneho dvora z 27. februára 1962, Komisia/Taliansko, 10/61, Zb. s. 1; z 2. augusta 1993, Levy, C-158/91, Zb. s. I-4287, a zo 14. januára 1997, Centro-Com, C-124/95, Zb. s. I-81, bod 56).

237 Päť zo šiestich štátov, ktoré podpísali Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, podpísanú v Ríme 25. marca 1957, boli pred 1. januárom 1958 členmi OSN. Je pravdou, že Spolková republika Nemecko bola formálne uznaná za člena OSN až 18. septembra 1973, napriek tomu jej záväzok rešpektovať povinnosti vyplývajúce z Charty OSN predchádzal 1. januáru 1958, ako to vyplýva najmä zo záverečného aktu konferencie, ktorá sa konala v Londýne od 28. septembra do 3. októbra 1954 (nazývaná konferencia „deviatich veľmocí"), a z Parížskych dohôd z 23. októbra 1954. Okrem toho, všetky štáty, ktoré neskôr pristúpili k Spoločenstvu, boli členmi OSN pred ich pristúpením.

238 Navyše článok 224 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (teraz článok 297 ES) bol osobitne vložený do tejto Zmluvy preto, aby umožnil rešpektovanie vyššie vymedzeného pravidla prednosti. Podľa tohto ustanovenia „členské štáty sa navzájom poradia o spoločných vhodných opatreniach, ktorými sa má zabrániť, aby fungovanie spoločného trhu neovplyvnili opatrenia, ktoré musí členský štát prijať..., aby si členský štát splnil záväzky, ktoré prijal s cieľom zachovať mier a medzinárodnú bezpečnosť".

239 Rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou podľa kapitoly VII Charty OSN majú teda záväzný charakter pre všetky členské štáty Spoločenstva, ktoré teda z tohto dôvodu musia prijať všetky nevyhnutné opatrenia na ich vykonanie (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Súdneho dvora z 30. júla 1996, Bosphorus, C-84/95, Zb. s. I-3953, I-3956, bod 2, a vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Súdneho dvora z 27. februára 1997, Ebony Maritime a Loten Navigation, C-177/95, Zb. s. I-1111, I-1115, bod 27).

240 Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že tak podľa pravidiel všeobecného medzinárodného práva, ako aj podľa osobitných ustanovení Zmluvy, členské štáty majú možnosť, a dokonca povinnosť, neuplatniť akékoľvek ustanovenie práva Spoločenstva, či už ide o ustanovenie primárneho práva, alebo o všeobecnú zásadu tohto práva, ktoré by mohli byť prekážkou pre správne vykonanie ich záväzkov podľa Charty OSN.

241 Súdny dvor v rozsudku Centro-Com, už citovanom v bode 236 vyššie, osobitne rozhodol, že vnútroštátne opatrenia, ktoré sú v rozpore s článkom 113 Zmluvy ES, môžu byť odôvodnené článkom 234 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 307 ES), ak sú nevyhnutné na zabezpečenie vykonania povinností dotknutým členským štátom vyplývajúcich z Charty OSN alebo rezolúcie Bezpečnostnej rady.

242 Naproti tomu z judikatúry vyplýva (pozri rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie, bod 74), že na rozdiel od členských štátov Charta OSN nie je priamo záväzná pre Spoločenstvo ako také, ktoré teda nie je povinné na základe povinnosti vyplývajúcej zo všeobecného medzinárodného práva verejného prijať a vykonať rezolúcie Bezpečnostnej rady v súlade s článkom 25 uvedenej Charty. Je to tak z toho dôvodu, že Spoločenstvo nie je ani členom OSN, ani adresátom rezolúcií Bezpečnostnej rady a ani nástupcom práv a povinností jeho členských štátov v zmysle medzinárodného práva verejného.

243 Napriek tomu sú pre Spoločenstvo podľa samotnej Zmluvy o jeho založení povinnosti vyplývajúce z Charty OSN rovnako záväzné ako pre jeho členské štáty.

244 V tejto súvislosti je nepochybné, že v čase uzavretia Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva členské štáty mali záväzky podľa Charty OSN.

245 Aktom uzavretým medzi nimi nemohli ani preniesť na Spoločenstvo viac právomocí, ako samé mali, ani sa takto zbaviť záväzkov vyplývajúcich z uvedenej Charty voči tretím krajinám (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 12. decembra 1972, International Fruit Company a i., 21/72 až 24/72, Zb. s. 1219, ďalej len „rozsudok International Fruit", bod 11).

246 Naopak, ich vôľa rešpektovať záväzky vyplývajúce z tejto Charty sa odráža v ustanoveniach samotnej Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä v jej článku 224 a článku 234 prvom odseku (pozri analogicky rozsudok International Fruit, body 12 a 13, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mayras k tejto veci, Zb. s. 1231 až 1237).

247 Aj keď posledné uvedené ustanovenie sa týka iba povinnosti členských štátov, vyplýva z neho povinnosť pre inštitúcie Spoločenstva nebrániť vykonávaniu záväzkov členských štátov podľa uvedenej Charty (rozsudok Súdneho dvora zo 14. októbra 1980, Burgoa, 812/79, Zb. s. 2787, bod 9).

248 Je tiež potrebné zdôrazniť, že keďže právomoci potrebné na vykonanie záväzkov členských štátov vyplývajúcich z Charty OSN boli prenesené na Spoločenstvo, členské štáty to podľa medzinárodného práva priviedlo k tomu, aby tieto právomoci za ne vykonalo samotné Spoločenstvo.

249 V tomto kontexte treba pripomenúť na jednej strane, že podľa článku 48 ods. 2 Charty OSN rozhodnutia Bezpečnostnej rady vykonávajú členovia OSN „priamo

i vlastnými akciami v príslušných medzinárodných orgánoch, ktorých sú členmi," a na druhej strane, že podľa judikatúry (rozsudky Poulsen a Diva Navigation, už citovaný v bode 210 vyššie, bod 9, a Racke, už citovaný v bode 210 vyššie, bod 45, pozri tiež rozsudok Súdneho dvora zo 4. decembra 1974, Van Duyn, 41/74, Zb. s. 1337, bod 22) právomoci Spoločenstva sa majú vykonávať v súlade s medzinárodným právom, a teda právo Spoločenstva musí byť vykladané a jeho pôsobnosť vymedzená s prihliadnutím na príslušné pravidlá medzinárodného práva.

250 Členské štáty tým, že pridelili Spoločenstvu tieto právomoci, prejavili vôľu, aby záväzky, ktoré uzavreli v rámci Charty OSN, boli záväzné aj pre Spoločenstvo (pozri analogicky rozsudok International Fruit, bod 15).

251 Od kedy nadobudla účinnosť Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, bol presun právomoci z členských štátov na Spoločenstvo v rámci vykonávania záväzkov podľa Charty OSN uskutočnený rôznymi spôsobmi (pozri analogicky rozsudok International Fruit, bod 16).

252 Takto bol vložený Zmluvou o Európskej únii článok 228 A do Zmluvy ES (teraz článok 301 ES), aby sa poskytol osobitný základ pre ekonomické sankcie, ktoré môže Spoločenstvo, keďže ako jediné má právomoc v oblasti spoločnej obchodnej politiky, prijať voči tretím krajinám z politických dôvodov vymedzených jeho členskými štátmi v rámci SZBP, najčastejšie na základe rezolúcie Bezpečnostnej rady, ktorá ukladá povinnosť prijať takéto sankcie.

253 Zdá sa teda, že keďže podľa Zmluvy ES Spoločenstvo vykonáva v oblasti uplatňovania Charty OSN právomoci, ktoré predtým vykonávali členské štáty, ustanovenia tejto Charty majú za následok, že je ňou Spoločenstvo viazané [pozri analogicky vo vzťahu k otázke, či je Spoločenstvo viazané Všeobecnou dohodou o clách o obchode (GATT) z roku 1947, rozsudok International Fruit, bod 18, pozri tiež v časti, v ktorej uznáva, že Spoločenstvo, keď prijme opatrenie spočívajúce v obchodnom embargu vyhlásenom rezolúciou Bezpečnostnej rady, vykonáva právomoc viazanú na obsah rezolúcie, rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie, bod 74].

254 Na záver tejto úvahy je potrebné uviesť, že na jednej strane Spoločenstvo nesmie ani porušiť povinnosti vyplývajúce jeho členským štátom z Charty OSN, ani brániť ich vykonaniu, a na druhej strane, že je povinné podľa samotnej Zmluvy, ktorou bolo založené, prijať v rámci svojich právomocí všetky ustanovenia potrebné na to, aby umožnilo svojim členským štátom splniť si ich povinnosti.

255 V prejednávanej veci Rada uviedla v spoločnej pozícii 2002/402 prijatej podľa ustanovení hlavy V Zmluvy EÚ, že je nevyhnutná činnosť Spoločenstva v rámci právomocí, ktoré mu zveruje Zmluva ES, na to, aby sa vykonali v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002) niektoré obmedzujúce opatrenia vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom.

256 Spoločenstvo vykonalo tieto opatrenia tým, že prijalo napadnuté nariadenie. Ako už bolo rozhodnuté v bode 170 vyššie, Spoločenstvo malo právomoc prijať tento akt na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES.

257 Je teda potrebné uznať opodstatnenosť tvrdení uvedených inštitúciami, ktoré sú zhrnuté v bode 206 vyššie, s výhradou, že Spoločenstvo nemuselo vykonať spomínané rezolúcie Bezpečnostnej rady v rámci svojich právomocí na základe všeobecného medzinárodného práva, ako to tvrdia účastníci konania, ale na základe samotnej Zmluvy ES.

258 Naproti tomu tvrdenia žalobcov založené na jednej strane na nezávislosti právneho poriadku Spoločenstva od právneho poriadku zriadeného OSN a na druhej strane na potrebe prebratia rezolúcií Bezpečnostnej rady do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov v súlade s ústavnými ustanoveniami a základnými zásadami tohto práva, musia byť odmietnuté.

259 Čo sa týka tvrdenia žalobcov založeného na nesúlade sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady s ustanoveniami samotnej Charty OSN, toto tvrdenie nemožno oddeliť od tvrdení týkajúcich sa na jednej strane súdnej kontroly, ktorú má vykonať Súd prvého stupňa, vo vzťahu k aktom Spoločenstva vykonávajúcim tieto rezolúcie a na druhej strane, od tvrdení týkajúcich sa údajného porušenia ich základných práv. Bude teda preskúmané spolu s týmito tvrdeniami.

O rozsahu preskúmania zákonnosti, ktoré má vykonať Súd prvého stupňa

260 Na úvod je potrebné pripomenúť, že Európske spoločenstvo je spoločenstvom práva, pretože akty tak jeho členských štátov, ako aj jeho inštitúcií podliehajú kontrole ich súladu so základnou ústavnou listinou, ktorou je Zmluva, a pretože táto Zmluva ustanovila úplnú sústavu žalôb a konaní, ktorých cieľom je zveriť Súdnemu dvoru právomoc preskúmavať zákonnosť aktov inštitúcií (rozsudky Súdneho dvora z 23. apríla 1986, Les Verts/Parlament, 294/83, Zb. s. 1339, bod 23; z 22. októbra 1987, Foto-Frost, 314/85, Zb. s. 4199, bod 16, a z 23. marca 1993, Weber/Parlament, C-314/91, Zb. s. I-1093, bod 8; rozsudok Súdu prvého stupňa z 2. októbra 2001,

Martinez a i./Parlament, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, Zb. s. II-2823, bod 48; pozri tiež stanovisko Súdneho dvora č. 1/91 zo 14. decembra 1991, Zb. s. I-6079, bod 21).

261 Ako Súdny dvor už niekoľkokrát rozhodol (rozsudok z 15. mája 1986, Johnston, 222/84, Zb. s. 1651, bod 18; pozri tiež rozsudky Súdneho dvora z 3. decembra 1992, Oleifici Borelli/Komisia, C-97/91, Zb. s. I-6313, bod 14; z 11. januára 2001, Kofisa Italia, C-1/99, Zb. s. I-207, bod 46; Komisia/Rakúsko, už citovaný v bode 192 vyššie, bod 45, a z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 39), „súdna kontrola... je prejavom všeobecnej právnej zásady, ktorá vyplýva zo všeobecných ústavných princípov členských štátov [... a ktorá] je zakotvená aj v článkoch 6 a 13 [EDĽP]".

262 V prejednávanej veci je táto zásada vyjadrená v práve, ktoré majú žalobcovia na základe článku 230 štvrtého odseku ES, predložiť Súdu prvého stupňa napadnuté nariadenie na účely preskúmania jeho zákonnosti, ak sa ich toto nariadenie priamo a osobne dotýka, a uviesť na podporu svojej žaloby akýkoľvek dôvod založený na nepríslušnosti, porušení podstatných formálnych náležitostí, porušení Zmluvy ES alebo právneho pravidla týkajúceho sa jej uplatňovania alebo na zneužití právomoci.

263 V prejednávanej veci je však potrebné položiť si otázku, či existujú štrukturálne obmedzenia súdnej kontroly, ktorú má Súd prvého stupňa vykonať vo vzťahu k tomuto nariadeniu, vyplývajúce zo všeobecného medzinárodného práva alebo zo samotnej Zmluvy ES.

264 Je totiž potrebné pripomenúť, že napadnuté nariadenie prijaté so zreteľom na spoločnú pozíciu 2002/402 je uskutočnením povinnosti na úrovni Spoločenstva, ktorá je uložená jeho členským štátom ako členom OSN, vykonať, prípadne aj prostredníctvom aktu Spoločenstva, sankcie namierené proti Usámovi bin Ládinovi,

sieti Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom, ktoré boli ustanovené a neskôr posilnené niekoľkými rezolúciami Bezpečnostnej rady prijatými podľa kapitoly VII Charty OSN. Odôvodnenia tohto nariadenia výslovne odkazujú na rezolúcie č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002).

265 V tomto kontexte inštitúcie správne zdôraznili, že konali na základe právomoci viazanej na obsah rezolúcie, takže nemali žiadnu možnosť samostatnej voľnej úvahy. Najmä nemohli ani priamo zmeniť obsah predmetných rezolúcií, ani zriadiť mechanizmus, ktorého výsledkom by mohla byť takáto zmena.

266 Akákoľvek kontrola vnútornej zákonnosti napadnutého nariadenia, najmä so zreteľom na ustanovenia alebo všeobecné zásady práva Spoločenstva týkajúce sa ochrany základných práv teda predpokladá, že Súd prvého stupňa preskúma incidenčne aj zákonnosť spomínaných rezolúcií. Za predpokladu takéhoto preskúmania by sa však zdroj nezákonnosti uvádzaný žalobcami mal hľadať nie v prijatí napadnutého nariadenia, ale v prijatí rezolúcií Bezpečnostnej rady, ktoré uložili sankcie (pozri analogicky rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie, bod 74).

267 Ak by Súd prvého stupňa mal zrušiť napadnuté nariadenie v súlade s návrhmi žalobcov napriek tomu, že sa zdá, že toto nariadenie ukladá medzinárodné právo, a to z dôvodu, že tento akt porušuje základné práva žalobcov chránené právnym poriadkom Spoločenstva, z takéhoto zrušenia by nepriamo vyplynulo, že samotné sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady porušujú uvedené základné práva. Inými slovami žalobcovia žiadajú Súd prvého stupňa, aby implicitne vyslovil, že sporná norma medzinárodného práva porušuje základné práva osoby chránené právnym poriadkom Spoločenstva.

268 Inštitúcie a Spojené kráľovstvo vyzývajú Súd prvého stupňa, aby v zásade odmietol právomoc vykonať takúto nepriamu kontrolu zákonnosti týchto rezolúcií, pretože predstavujú pravidlá medzinárodného práva, ktorými sú viazané členské štáty Spoločenstva, a teda zaväzujú tak Spoločenstvo, ako aj všetky jeho inštitúcie. Títo účastníci sa v podstate domnievajú, že kontrola Súdom prvého stupňa by sa mala obmedziť na jednej strane na preverenie, či boli dodržané pravidlá týkajúce sa formálnych náležitostí, konania a právomoci uplatniteľné v prejednávanej veci na inštitúcie Spoločenstva, a na druhej strane na preverenie primeranosti a proporcionality sporných opatrení Spoločenstva vo vzťahu k rezolúciám Bezpečnostnej rady, ktoré tieto opatrenia vykonávajú.

269 Treba uznať, že toto obmedzenie právomoci predstavuje priamy dôsledok zásad odvodených vyššie v rámci preskúmania sklbenia medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s komunitárnym právnym poriadkom.

270 Ako už bolo uvedené, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady boli prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN. V tomto kontexte stanovenie toho, čo predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, ako aj toho, ktoré opatrenia sú potrebné na ich zachovanie alebo obnovenie, patrí do výlučnej právomoci Bezpečnostnej rady, a teda vymyká sa ako celok právomoci vnútroštátnych alebo komunitárnych orgánov a súdov, s jedinou výhradou spočívajúcou v prirodzenom práve na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu upravenom v článku 51 Charty OSN.

271 Ak Bezpečnostná rada prostredníctvom výboru pre sankcie konajúca na základe kapitoly VII Charty OSN rozhodne, že finančné prostriedky niektorých osôb a subjektov musia byť zmrazené, toto rozhodnutie je záväzné podľa článku 48 Charty pre všetkých členov OSN.

272 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 243 až 254 vyššie nemôže byť vyhlásenie, že Súd prvého stupňa má právomoc incidenčne preskúmať zákonnosť takéhoto rozhodnutia z hľadiska miery ochrany základných práv poskytovanej právnym poriadkom Spoločenstva, odôvodnené ani na základe medzinárodného práva, ani na základe práva Spoločenstva.

273 Na jednej strane by táto právomoc bola nezlučiteľná so záväzkami členských štátov tak podľa Charty OSN a najmä podľa jej článkov 25, 48 a 103, ako aj podľa článku 27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.

274 Na druhej strane by táto právomoc bola v rozpore tak s ustanoveniami Zmluvy ES, osobitne s článkami 5 ES, 10 ES, 297 ES a článkom 307 prvým odsekom ES, ako aj s ustanoveniami Zmluvy EÚ, osobitne s článkom 5 EÚ, podľa ktorého súd Spoločenstva vykoná svoje právomoci za podmienok a na účely stanovené v ustanoveniach Zmlúv ES a EÚ. Táto právomoc by navyše bola nezlučiteľná so zásadou, podľa ktorej právomoci Spoločenstva a teda aj Súdu prvého stupňa sa musia vykonávať v súlade s medzinárodným právom (rozsudky Poulsen a Diva Navigation, už citovaný v bode 210 vyššie, bod 9, a Racke, už citovaný v bode 210 vyššie, bod 45).

275 Je potrebné dodať, že vzhľadom najmä na článok 307 ES a článok 103 Charty OSN odvolávanie sa na porušenie buď základných práv chránených právnym poriadkom Spoločenstva, alebo zásad vyplývajúcich z tohto právneho poriadku nemá vplyv ani na platnosť rezolúcií Bezpečnostnej rady, ani na ich účinky na území Spoločenstva (pozri analogicky rozsudky Súdneho dvora Internationale Handelsgesellschaft, už citovaný v bode 190 vyššie, bod 3; z 8. októbra 1986, Keller, 234/85, Zb. s. 2897, bod 7, a zo 17. októbra 1989, Dow Chemical Ibérica a i./Komisia, 97/87 až 99/87, Zb. s. 3165, bod 38).

276 Treba teda uviesť, že sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady v zásade nepodliehajú súdnej kontrole Súdom prvého stupňa a že tento Súd nemôže, ani incidenčným spôsobom, spochybniť ich zákonnosť vzhľadom na právo Spoločenstva. Naopak, Súd prvého stupňa musí v maximálnej možnej miere vykladať a uplatňovať toto právo spôsobom zlučiteľným s povinnosťami členských štátov podľa Charty OSN.

277 Súd prvého stupňa však má právomoc incidenčným spôsobom preskúmať zákonnosť sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady vo vzťahu k *ius cogens*, ktoré sa chápe ako medzinárodný verejný poriadok platný pre všetky subjekty medzinárodného práva vrátane orgánov OSN a od ktorého sa nemožno odchýliť.

278 V tejto súvislosti treba poznamenať, že Viedenský dohovor o zmluvnom práve, ktorý kodifikuje medzinárodné obyčajové právo (a ktorého článok 5 stanovuje, že sa tento dohovor „vzťahuje na každú zmluvu, ktorá je zakladajúcou listinou medzinárodnej organizácie, a na každú zmluvu prijatú v medzinárodnej organizácii"), stanovuje v článku 53 nulitu zmlúv, ktoré sú v rozpore s imperatívnou normou všeobecného medzinárodného práva (*ius cogens*), definovanou ako „norma prijatá a uznaná medzinárodným spoločenstvom štátov ako celkom za normu, od ktorej nie je dovolené odchýliť sa a ktorá sa môže zmeniť iba novou normou všeobecného medzinárodného práva rovnakej povahy". Podobne článok 64 Viedenského dohovoru stanovuje, že „ak vznikne nová imperatívna norma všeobecného medzinárodného práva, každá zmluva, ktorá je v rozpore s touto normou, sa stane neplatnou a zanikne".

279 Koniec koncov aj samotná Charta OSN predpokladá existenciu imperatívnych noriem medzinárodného práva a najmä ochranu základných práv človeka. V preambule Charty ľud Spojených národov vyhlásil, že je odhodlaný „vyhlásiť [... svoju] vieru v základné práva, v dôstojnosť a hodnotu ľudskej osobnosti". Okrem

toho z kapitoly I Charty nazvanej „Ciele a zásady" vyplýva, že cieľom OSN je okrem iného posilniť dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd.

280 Tieto zásady sú záväzné tak pre členov OSN, ako aj pre orgány OSN. Podľa článku 24 ods. 2 Charty OSN Bezpečnostná rada pri plnení úloh vyplývajúcich z jej hlavnej zodpovednosti za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti koná „v súlade s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov". Právomoc ukladať sankcie, ktorú má Bezpečnostná rada pri výkone tejto zodpovednosti, sa teda musí použiť v súlade s medzinárodným právom a najmä s cieľmi a zásadami OSN.

281 Z medzinárodného práva teda možno vyvodiť, že exituje určité obmedzenie pre záväzný charakter rezolúcií Bezpečnostnej rady: musia byť v súlade so základnými kategorickými ustanoveniami *ius cogens*. Ak by to tak nebolo, akokoľvek sa to zdá nepravdepodobné, neboli by nimi viazané ani členské štáty OSN a teda ani Spoločenstvo.

282 Incidenčná súdna kontrola vykonávaná Súdom prvého stupňa v rámci žaloby o neplatnosť proti aktu Spoločenstva prijatému bez uplatnenia akejkoľvek voľnej úvahy so zámerom vykonať rezolúciu Bezpečnostnej rady môže byť prípadne rozšírená na preskúmanie, či boli dodržané imperatívne pravidlá medzinárodného práva patriace do *ius cogens* a najmä imperatívne normy vzťahujúce sa na všeobecnú ochranu ľudských práv, od ktorých sa nemôžu odchýliť ani členské štáty, ani orgány OSN, pretože predstavujú „nedotknuteľné zásady medzinárodného obyčajového práva" (poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 8. júla 1996, Zákonnosť hrozby alebo použitia nukleárnych zbraní, Zb. 1996, s. 226, bod 79, pozri tiež v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Bosphorus, už citovaným v bode 239 vyššie, bod 65).

283 Vo svetle týchto všeobecných úvah je potrebné preskúmať dôvody založené na porušení základných práv žalobcov.

O údajnom porušení základných práv žalobcov

284 Tvrdenia uvedené žalobcami v vzťahu k údajnému porušeniu ich základných práv sa delia na tri okruhy: porušenie práva disponovať svojím majetkom, porušenie práva na obhajobu a porušenie ich práva na účinnú súdnu žalobu.

— O údajnom porušení práva žalobcov disponovať svojím majetkom

285 Žalobcovia tvrdia, že bolo porušené ich právo disponovať svojím majetkom, ktoré chráni právny poriadok Spoločenstva.

286 Keďže sa však údajné porušenie týka výlučne zmrazenia finančných prostriedkov žalobcov, o ktorom rozhodla Bezpečnostná rada prostredníctvom výboru pre sankcie a ktoré Spoločenstvo vykonalo napadnutým nariadením bez uplatnenia akejkoľvek voľnej úvahy, je potrebné tvrdenia žalobcov preskúmať iba s ohľadom na všeobecnú ochranu základných ľudských práv patriacich do *ius cogens* podľa vyššie špecifikovaných zásad.

287 Keďže rozsah a miera zmrazenia finančných prostriedkov žalobcov sa časom menili (pozri postupne článok 2 nariadenia č. 467/2001, článok 2 nariadenia č. 881/2002 v pôvodnom znení a článok 2a napadnutého nariadenia vložený článkom 1 nariadenia č. 561/2003), je potrebné okrem iného spresniť, že v rámci tejto žaloby

o neplatnosť sa súdna kontrola vykonávaná Súdom prvého stupňa môže týkať iba právnej úpravy platnej v súčasnosti. V priebehu konania o návrhu na zrušenie súd Spoločenstva totiž bežne zohľadňuje skutočnosti, ktoré v priebehu konania ovplyvnia samotný predmet konania, napríklad zrušenie, predĺženie platnosti, nahradenie alebo zmena a doplnenie napadnutého aktu (pozri okrem rozsudkov Alpha Steel/Komisia, Fabrique de fer de Charleroi a Dillinger Hüttenwerke/Komisia a CCRE/Komisia, už citovaných v bode 72 vyššie, uznesenie Súdneho dvora z 8. marca 1993, Lezzi Pietro/Komisia, C-123/92, Zb. s. I-809, body 8 až 11). Na pojednávaní všetci účastníci konania vyslovili svoj súhlas s týmto bodom.

288 Je teda potrebné posúdiť, či zmrazenie finančných prostriedkov stanovené napadnutým nariadením, zmeneným a doplneným nariadením č. 561/2003, a nepriamo rezolúciami Bezpečnostnej rady, ktoré sú vykonané týmito nariadeniami, porušuje základné práva žalobcov.

289 Súd prvého stupňa sa domnieva, že s ohľadom na všeobecnú ochranu základných ľudských práv patriacich do *ius cogens* to tak nie je bez toho, aby bolo potrebné rozlišovať postavenie subjektu Al Barakaat, ktorý je právnickou osobou, a pána Yusufa, ktorý je fyzickou osobou.

290 V tejto súvislosti je na úvod potrebné zdôrazniť, že napadnuté nariadenie, zmenené a doplnené nariadením č. 561/2003, prijaté po vydaní rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002), stanovuje okrem iných odchýlok a výnimiek, že na žiadosť zainteresovaných a, ak výbor pre sankcie výslovne nevyjadrí svoj nesúhlas, príslušné vnútroštátne orgány vyhlásia, že sa zmrazenie finančných prostriedkov neuplatní na finančné prostriedky nevyhnutné na krytie základných výdavkov, akými sú výdavky na stravu, bývanie, zdravotnú starostlivosť, dane a verejné služby (pozri bod 40 vyššie). Navyše finančné prostriedky potrebné na iné „mimoriadne výdavky" môžu byť uvoľnené na základe výslovného súhlasu výboru pre sankcie.

291 Výslovné možnosti odchýlok a výnimiek zo zmrazenia finančných prostriedkov osôb zapísaných na zozname výboru pre sankcie jasne poukazujú na to, že nie je ani cieľom, ani dôsledkom tohto opatrenia, aby sa s týmito osobami zaobchádzalo neľudsky alebo ponižujúco.

292 Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že článok 17 ods. 1 Všeobecnej deklarácie ľudských práv prijatej Valným zhromaždením OSN 10. decembra 1948 stanovuje, že „každý má právo vlastniť majetok tak sám, ako aj spolu s inými", článok 17 ods. 2 tejto Všeobecnej deklarácie spresňuje, že „nikoho neslobodno svojvoľne zbaviť jeho majetku".

293 Ak sa aj má ochrana vlastníckeho práva k majetku považovať za imperatívnu normu všeobecného medzinárodného práva, iba svojvoľné zbavenie tohto práva možno chápať ako porušenie *ius cogens*.

294 Treba však uviesť, že žalobcovia neboli svojvoľne zbavení tohto práva.

295 Po prvé, zmrazenie finančných prostriedkov je jedným z aspektov sankcií, ktoré prijala Bezpečnostná rada proti Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom.

296 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť dôležitosť boja proti medzinárodnému terorizmu a legitimitu ochrany OSN proti činnostiam teroristických organizácií.

297 V preambule rezolúcie č. 1390 (2002) Bezpečnostná rada okrem iného kategoricky odsúdila teroristický útok z 11. septembra 2001 a vyhlásila, že je odhodlaná zabrániť ďalším takýmto činom, poznamenala, že Usáma bin Ládin a sieť Al-Káida naďalej pokračujú v činnostiach podporujúcich medzinárodný terorizmus, odsúdila sieť Al-Káida a spojené teroristické skupiny za početné zločinecké teroristické činy, ktoré spáchali a ktorých cieľom bolo zabitie množstva nevinných obyvateľov a zničenie majetku, a opätovne potvrdila, že činy medzinárodného terorizmu predstavujú hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť.

298 So zreteľom na tieto okolnosti cieľ sledovaný sankciami má osobitný význam spočívajúci podľa rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1373 (2001), na ktorú odkazuje odôvodnenie č. 3 napadnutého nariadenia, v boji všetkými prostriedkami v súlade s Chartou OSN proti hrozbám pre medzinárodný mier a bezpečnosť, ktoré vyplývajú z teroristických činov. Sporné opatrenia teda sledujú cieľ predstavujúci základný verejný záujem medzinárodného spoločenstva.

299 Po druhé, zmrazenie finančných prostriedkov je zabezpečovacím opatrením, ktoré na rozdiel od zhabania neporušuje samotnú podstatu vlastníckeho práva zainteresovaných k ich finančnému majetku, ale iba slobodu jeho použitia.

300 Po tretie, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady stanovujú postup periodického preskúmania všeobecného systému sankcií (pozri body 16, 26 a 37 vyššie a bod 313 nižšie).

301 Po štvrté, ako je uvedené nižšie, sporná právna úprava upravuje konanie, ktoré umožňuje zainteresovaným predložiť ich prípad prostredníctvom členského štátu, ktorého sú občanmi alebo v ktorom majú trvalé bydlisko, kedykoľvek výboru pre sankcie na opätovné preskúmanie.

302 Vzhľadom na tieto okolnosti zmrazenie finančných prostriedkov fyzických a právnických osôb podozrivých na základe informácií poskytnutých členskými štátmi OSN a preverených Bezpečnostnou radou zo spojenia s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Káida a Talibanom a z účasti na financovaní, plánovaní, príprave alebo uskutočnení teroristických činov nemožno považovať za svojvoľné, neprimerané alebo disproporcionálne porušenie základných práv zainteresovaných.

303 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na údajnom porušení práva disponovať svojím majetkom musia byť zamietnuté.

— O údajnom porušení práva na obhajobu

304 Tvrdenia žalobcov týkajúce sa údajného porušenia práva na obhajobu sa výlučne zakladajú na tom, že žalobcovia neboli ani vypočutí a ani sa im nedala iná možnosť brániť sa pred prijatím sankcií namierených proti nim. V tejto súvislosti žalobcovia zdôrazňujú, že neboli informovaní o dôvodoch a odôvodnení týchto sankcií.

305 V tejto súvislosti je potrebné rozlišovať medzi údajným právom žalobcov byť vypočutí výborom pre sankcie v súvislosti s jeho zapísaním na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky majú byť zmrazené podľa sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady, a ich údajným právom byť vypočutí inštitúciami Spoločenstva v súvislosti s prijatím napadnutého nariadenia.

306 Po prvé, čo sa týka údajného práva žalobcov byť vypočutí výborom pre sankcie pred ich zápisom na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky sa majú zmraziť v súlade s uvedenými rezolúciami Bezpečnostnej rady, je potrebné uviesť, že tieto rezolúcie takéto právo neupravujú.

307 Okrem toho sa nezdá, že by akákoľvek imperatívna norma týkajúca sa medzinárodného verejného poriadku vyžadovala predbežné vypočutie zainteresovaných za takých okolností, akými sú okolnosti prejednávanej veci, keď Bezpečnostná rada konajúca podľa kapitoly VII Charty OSN rozhodne prostredníctvom svojho výboru pre sankcie o tom, že finančného prostriedky niektorých fyzických a právnických osôb podozrivých z financovania medzinárodného terorizmu sa zmrazia.

308 Nie je spochybnené, že vypočutie žalobcov pred zápisom ich mena na uvedený zoznam by mohlo ochromiť účinnosť sankcií a bolo by nezlučiteľné so sledovaným cieľom všeobecného záujmu. Opatrenie spočívajúce v zmrazení finančných prostriedkov musí už na základe svojej samotnej povahy mať účinok prekvapenia a musí sa uplatňovať okamžite. Takéto opatrenie teda nemôže byť oznámené pred jeho uplatnením.

309 Je však potrebné zdôrazniť, že aj keď neupravujú právo na osobné vypočutie, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady a za sebou nasledujúce nariadenia, ktoré ich vykonali v Spoločenstve, zriadili postup preskúmania jednotlivých prípadov tak, že stanovili, že zainteresovaní sa môžu obrátiť na výbor pre sankcie prostredníctvom svojich vnútroštátnych orgánov, aby dosiahli odstránenie svojho mena zo zoznamu osôb, proti ktorým sú sankcie namierené, alebo aby bolo vylúčené zmrazenie ich finančných prostriedkov (pozri najmä body 11, 21, 36 a 38 až 40 vyššie).

310 Výbor pre sankcie je subsidiárnym orgánom Bezpečnostnej rady zloženým zo zástupcov štátov, ktoré sú členmi Bezpečnostnej rady. Stal sa dôležitým stálym orgánom zodpovedným za každodenný dohľad nad uplatňovaním sankcií a môže dosiahnuť, aby medzinárodné spoločenstvo jednotne vykladalo a uplatňovalo rezolúcie (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Bosphorus, už citovaným v bode 239 vyššie, bod 46).

311 Osobitne vo vzťahu k žiadosti o opätovné preskúmanie jednotlivého prípadu so zámerom dosiahnuť odstránenie mena zainteresovaného zo zoznamu osôb, proti ktorým sú namierené sankcie, „smernice upravujúce činnosť [výboru pre sankcie]" prijaté výborom 7. novembra 2002 a zmenené a doplnené 10. apríla 2003 (pozri bod 67 vyššie) stanovujú v bode 7 toto:

„a) Bez toho, aby tým boli dotknuté konania, ktoré sú v platnosti, žiadateľ [osoba(y), skupiny, podniky a/alebo subjekty uvedené na súhrnom zozname výboru] môže podať vláde krajiny, v ktorej má trvalé bydlisko a/alebo ktorej je štátnym príslušníkom, žiadosť o opätovné preskúmanie jeho prípadu. V žiadosti musí odôvodniť svoj návrh na odstránenie svojho mena zo zoznamu, poskytnúť relevantné informácie a požiadať vládu o podporu tejto žiadosti.

b) Vláda, ktorej je žiadosť adresovaná ('požiadaná vláda') musí preskúmať všetky relevantné informácie a spojiť sa na bilaterálnej úrovni s vládou(ami), ktorá(é) navrhla(i) zápis na zoznam ['oznamujúca(e) vláda(y)'] preto, aby požiadala o doplňujúce informácie a viesť konzultácie týkajúce sa žiadosti o odstránenie zo zoznamu.

c) Vláda(y), ktoré pôvodne žiadala(i) zapísanie mena na zoznam môže(u) tiež požiadať krajinu bydliska alebo štátnej príslušnosti žalobcu o doplňujúce informácie. V priebehu bilaterálnych konzultácií sa môžu v prípade potreby požiadaná vláda a oznamujúca(e) vláda(y) poradiť s predsedom výboru.

d) Ak po preskúmaní doplňujúcich informácií požiadaná vláda chce vyhovieť žiadosti o odstránenie mena zo zoznamu, musí sa snažiť presvedčiť oznamujúcu

(e) vládu(y), aby spoločne alebo jednotlivo predložili výboru žiadosť o odstránenie mena zo zoznamu. Požiadaná vláda môže podať výboru žiadosť o odstránenie mena zo zoznamu bez sprievodnej žiadosti oznamujúcej(ich) vlády(), ak mlčky vyjadrila(i) svoj súhlas.

e) Výbor rozhoduje dohodou. Ak sa výbor ohľadne určitej otázky nedohodne, predseda začne doplňujúce konzultácie, ktoré by mohli uľahčiť dohodu. Ak po týchto konzultáciách nedôjde k dohode, otázku možno predložiť Bezpečnostnej rade. Vzhľadom na špecifický charakter informácií, môže predseda podporovať bilaterálne výmeny medzi zainteresovanými členskými štátmi tak, aby sa otázka objasnila pred prijatím rozhodnutia."

312 Súd prvého stupňa konštatuje, že prijatím týchto smerníc Bezpečnostná rada chcela v rámci možností zohľadniť základné práva osôb zapísaných na zozname výboru pre sankcie a najmä ich právo na obhajobu.

313 Význam, ktorý Bezpečnostná rada pripisuje týmto právam, jasne vyplýva okrem iného z rezolúcie č. 1526 (2004) z 30. januára 2004, ktorej cieľom je jednak zdokonalenie uplatňovania opatrení uložených podľa článku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999), odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) a odsekov 1 a 2 rezolúcie č. 1390 (2002) a jednak posilnenie právomocí výboru pre sankcie. Podľa odseku 18 rezolúcie č. 1526 (2004) Bezpečnostná rada „výrazne povzbudzuje všetky štáty, aby v rámci možností informovali fyzické a právnické osoby zapísané na zozname [výboru pre sankcie] o opatreniach prijatých [voči nim], o smerniciach [výboru pre sankcie] a o rezolúcii č. 1452 (2002)". Podľa odseku 3 rezolúcie č. 1526 (2004) budú tieto opatrenia opätovne zdokonalené o 18 mesiacov alebo v prípade potreby aj skôr.

314 Je pravdou, že vyššie uvedené konanie nepriznáva priamo samotným zainteresovaným právo byť vypočutí výborom pre sankcie, ktorý je jediným orgánom príslušným vysloviť sa na žiadosť štátu k opätovnému preskúmaniu ich prípadu. Znamená to teda, že v podstatnej miere závisia od diplomatickej ochrany, ktorú štát priznáva svojim štátnym príslušníkom.

315 Takéto obmedzenie práva byť priamo a osobne vypočutý príslušným orgánom však nemožno chápať ako neprípustné so zreteľom na imperatívne normy týkajúce sa medzinárodného verejného poriadku. Naopak, vo vzťahu k spochybneniu opodstatnenosti rozhodnutí nariaďujúcich zmrazenie finančných prostriedkov fyzických alebo právnických osôb podozrivých z financovania medzinárodného terorizmu prijatých podľa kapitoly VII Charty OSN Bezpečnostnou radou prostredníctvom výboru pre sankcie na základe informácií poskytnutých štátmi a regionálnymi organizáciami, je prirodzené, že právo zainteresovaných byť vypočutí je upravené v rámci viacstupňového administratívneho konania, v rámci ktorého vnútroštátne orgány uvedené v prílohe II napadnutého nariadenia majú dôležitú úlohu.

316 Okrem iného, aj samotné právo Spoločenstva uznáva zákonnosť takejto procesnej úpravy v súvislosti s ekonomickými sankciami namierenými proti fyzickým a právnickým osobám (pozri analogicky uznesenie „Invest" Import und Export a Invest Commerce/Komisia, už citované v bode 85 vyššie).

317 Je potrebné dodať, ako správne zdôraznilo Spojené kráľovstvo na pojednávaní, že zainteresovaní majú možnosť podať návrh na začatie konania na príslušný súdny orgán podľa vnútroštátneho práva, resp. priamo podľa napadnutého nariadenia, ako aj podľa príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady, ktoré vykonáva, proti prípadnému svojvoľnému odmietnutiu príslušného vnútroštátneho orgánu predložiť ich prípad výboru pre sankcie na opätovné preskúmanie (pozri analogicky uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 15. mája 2003, Sison/Rada, T-47/03 R, Zb. s. II-2047, bod 39).

318 V prejednávanej veci žalobcovia napokon boli vypočutí výborom pre sankcie prostredníctvom švédskej vlády a ich vypočutie bolo do tej miery účinné, že mená dvoch z pôvodných žalobcov, t. j. pánov Adena a Aliho, boli odstránené zo zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov, a potom boli tiež odstránené zo zoznamu v prílohe I napadnutého nariadenia (pozri body 33 až 35 vyššie). V tejto súvislosti je vhodné citovať bod 11 správy za rok 2002 výboru pre sankcie:

„Na jedenástom zasadnutí dňa 11. februára 2002 sa výbor pre sankcie rozhodol po preskúmaní dvoch ústnych vyhlásení, v ktorých Švédsko požiadalo o odstránenie mien troch fyzických osôb švédskej národnosti a jednej právnickej osoby zo zoznamu, vykonať skutočné preskúmanie tejto žiadosti. Švédsko, ktoré bolo vyzvané, aby sa zúčastnilo na tomto zasadnutí, bolo zastúpené generálnym riaditeľom právnej sekcie švédskeho ministerstva zahraničných vecí. Členovia výboru pre sankcie uznali význam, ktorý má nájdenie jednak rovnováhy medzi rýchlosťou a účinnosťou boja proti terorizmu a jednak ochrany základných práv osôb na medzinárodnej a vnútroštátnej úrovni. Po zasadnutí predseda výboru zvolal informačné stretnutie pre tlač a zainteresované členské štáty, ktoré malo široký ohlas a viedlo k názoru, že otázka nastolená Švédskom má dôležitý význam aj pre iné krajiny."

319 V každom prípade je zjavné, že možnosť žalobcov užitočne vyjadriť sa k reálnosti a relevantnosti skutkov a okolností, na základe ktorých boli zmrazené ich finančné prostriedky, ako aj k dôkazom pripusteným proti nim, je kategoricky vylúčená. Tieto skutočnosti a dôkazy, keďže sú považované štátom, ktorý ich poskytol výboru pre sankcie, za dôverné alebo tajné, im očividne nebudú oznámené, rovnako ako nie sú oznámené ani členským štátom OSN, ktoré sú adresátmi sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady.

320 Za okolností, akými sú okolnosti prejednávanej veci, keď sa namieta zabezpečovacie opatrenie obmedzujúce nakladanie s majetkom žalobcov, Súd prvého stupňa sa však

domnieva, že ochrana základných práv zainteresovaných nevyžaduje, aby im boli oznámené skutočnosti a dôkazy pripustené proti nim, ak Bezpečnostná rada alebo výbor pre sankcie usudzujú, že tomu bránia dôvody vzťahujúce sa na bezpečnosť medzinárodného spoločenstva.

321 Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na údajnom porušení práva byť vypočutí výborom pre sankcie pred ich zapísaním na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky majú byť zmrazené podľa sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady, musia byť zamietnuté.

322 Po druhé, pokiaľ ide o údajné právo žalobcov byť vypočutí pred prijatím napadnutého nariadenia, toto im nemôže byť odoprené len z dôvodu uvedeného Radou a Spojeným kráľovstvom, že ani EDĽP a ani všeobecné zásady práva Spoločenstva nepriznávajú jednotlivcom akékoľvek právo byť vypočutí pred prijatím aktu normatívnej povahy.

323 Je pravdou, že judikatúra týkajúca sa práva byť vypočutý nemôže byť rozšírená na kontext legislatívneho procesu Spoločenstva, ktorého výsledkom je prijatie normatívnych opatrení predpokladajúcich tak zvolenie si určitej hospodárskej politiky, ako aj ich všeobecné uplatnenie na príslušné podnikateľské subjekty (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. decembra 1996, Atlanta a i./ES, T-521/93, Zb. s. II-1707, bod 70, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora zo 14. októbra 1999, Atlanta/Európske spoločenstvo, C-104/97 P, Zb. s. I-6983, body 31 až 38).

324 V prejednávanej veci však napadnuté nariadenie nemá výlučne normatívnu povahu. Aj keď sa všeobecne uplatňuje na všetky príslušné podnikateľské subjekty (pozri bod 186 vyššie), priamo a osobne sa dotýka žalobcov, pretože sankcie sa menovite na nich vzťahujú. Judikatúra citovaná v predchádzajúcom bode teda nie je relevantná.

325 Je teda potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry rešpektovanie práva na obhajobu zabezpečené vo všetkých konaniach, ktoré sa môžu týkať dotknutej osoby a z ktorých pre ňu môžu vyplývať negatívne dôsledky, predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva a musí byť zabezpečené, aj keď neexistuje právna úprava predmetného konania. Táto zásada vyžaduje, aby každá osoba, ktorej môže byť uložená sankcia, mala možnosť efektívne vyjadriť svoje stanovisko k dôkazom pripusteným proti nej, na základe ktorých má byť sankcia uložená (rozsudky Súdneho dvora z 29. júna 1994, Fiskano/Komisia, C-135/92, Zb. s. I-2885, body 39 a 40; z 24. októbra 1996, Komisia/Lisrestal a i., C-32/95 P, Zb. s. I-5373, bod 21, a z 21. septembra 2000, Mediocurso/Komisia, C-462/98 P, Zb. s. I-7183, bod 36).

326 Rada a Komisia však správne zdôrazňujú, že táto judikatúra sa rozvinula v oblastiach, akými je právo hospodárskej súťaže, boj proti dampingu a štátna pomoc, ale aj disciplinárne právo alebo zníženie finančnej pomoci, v ktorých inštitúcie Spoločenstva majú širokú právomoc prešetrenia a určenia spôsobu vybavenia, ako aj širokú diskrečnú právomoc posúdenia.

327 V skutočnosti podľa judikatúry dodržiavanie záruk poskytnutých právnym poriadkom Spoločenstva a najmä práva zainteresovaného vyjadriť svoje stanovisko je úzko späté s vykonávaním právomoci posúdenia orgánom, ktorý je autorom sporného aktu (rozsudok Súdneho dvora z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, Zb. s. I-5469, bod 14).

328 V prejednávanej veci však, ako to vyplýva z úvodných pripomienok týkajúcich sa sklbenia medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s komunitárnym právnym poriadkom uvedeným vyššie, inštitúcie Spoločenstva boli povinné prebrať do komunitárneho právneho poriadku rezolúcie Bezpečnostnej rady a rozhodnutia výboru pre sankcie, ktoré v žiadnom prípade neoprávňovali v štádiu konkrétneho uskutočňovania na to, aby stanovili na úrovni Spoločenstva určitý postup preskúmania alebo opätovného preskúmania jednotlivých prípadov, keďže tak podstata sporných opatrení, ako aj postup preskúmania (pozri bod 309 a nasl. vyššie) patrili úplne do pôsobnosti Bezpečnostnej rady a výboru pre sankcie. Inštitúcie

Spoločenstva teda nemali žiadnu právomoc prešetrenia, žiadnu možnosť preveriť skutočnosti pripustené Bezpečnostnou radou a výborom pre sankcie, žiadnu právomoc posúdenia vo vzťahu k týmto skutočnostiam a žiadnu slobodu posúdenia vo vzťahu k účelnosti prijatia sankcie proti žalobcovi. Zásada práva Spoločenstva týkajúca sa práva byť vypočutý sa nemôže uplatniť za týchto okolností, keď by vypočutie zainteresovaných v žiadnom prípade nemohlo viesť k tomu, aby inštitúcia zmenila svoje stanovisko.

329 Z uvedeného vyplýva, že inštitúcie Spoločenstva nemuseli vypočuť žalobcov pred prijatím napadnutého nariadenia.

330 Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na údajnom porušení ich práva byť vypočutí inštitúciami Spoločenstva pred prijatím napadnutého nariadenia musia byť zamietnuté.

331 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na údajnom porušení práva byť vypočutí musia byť zamietnuté.

— O údajnom porušení práva na účinnú súdnu žalobu

332 Preskúmanie tvrdení žalobcov súvisiacich s údajným porušením ich práva na účinnú súdnu žalobu musí zohľadňovať všeobecné úvahy, ktoré boli vyjadrené v rámci úvodného posúdenia rozsahu preskúmania zákonnosti, t. j. najmä s ohľadom na základné práva, pričom prináleží Súdu prvého stupňa, aby vykonal takéto preskúmanie vo vzťahu k aktom Spoločenstva vykonávajúcim rezolúcie Bezpečnostnej rady prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN.

333 V prejednávanej veci žalobcovia mohli podať túto žalobu o neplatnosť podľa článku 230 ES.

334 V rámci konania o tejto žalobe Súd prvého stupňa úplne preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia tak, že preskúmal dodržiavanie inštitúciami Spoločenstva pravidiel vzťahujúcich sa na právomoc, ako aj na vonkajšiu zákonnosť a splnenie podstatných formálnych náležitostí, ktorým podlieha ich činnosť.

335 Súd prvého stupňa preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia tiež so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady, ktoré má toto nariadenie vykonať najmä z hľadiska jeho formálnej a hmotnej primeranosti, vnútornej koherentnosti a proporcionality nariadenia voči rezolúciám.

336 Súd prvého stupňa pri rozhodovaní na základe tejto kontroly konštatuje, že údajná nesprávna identifikácia žalobcov a ďalších dvoch subjektov v napadnutom nariadení (pozri body 196 a 197 vyššie) nie je relevantná vo vzťahu k prejednávanému sporu, keďže nie je spochybnené, že žalobcovia patria buď k fyzickým osobám, alebo k právnickým osobám zapísaným 9. novembra 2001 na zoznam výboru pre sankcie (pozri bod 24 vyššie). Uvedené sa vzťahuje aj na okolnosť, že švédske policajné orgány po preverení usúdili, že účtovníctvo žalobcu v druhom rade je správne vedené (pozri bod 198 vyššie).

337 Navyše, v rámci konania o tejto žalobe o neplatnosť Súd prvého stupňa uznal svoju právomoc preskúmať zákonnosť napadnutého nariadenia a nepriamo aj zákonnosť sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady so zreteľom na normy vyššej právnej sily medzinárodného práva patriace do *ius cogens*, predovšetkým imperatívne normy vzťahujúce sa na všeobecnú ochranu ľudských práv.

338 Naproti tomu, ako je uvedené v bode 276 vyššie, Súdu prvého stupňa neprináleží nepriamo kontrolovať, či samotné sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady sú v súlade so základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva.

339 Súdu prvého stupňa rovnako neprináleží ani preveriť, či nedošlo k omylu v posúdení skutočností a dôkazov, ktoré Rada pripustila na podporu opatrení, ktoré prijala, a ani s výhradou rámca vymedzeného v bode 337 vyššie nepriamo preskúmať účelnosť a proporcionalitu týchto opatrení. Takéto preskúmanie by sa nemohlo vykonať bez toho, aby sa nedotklo výsad Bezpečnostnej rady podľa kapitoly VII Charty OSN v oblasti stanovovania po prvé, čo predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, a po druhé, aké opatrenia sú primerané na obranu alebo nápravu. Napokon otázka, či osoba alebo organizácia predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, rovnako ako otázka, aké opatrenia majú byť prijaté voči zainteresovaným so zámerom ochromiť túto hrozbu, si vyžadujú politické posúdenie a subjektívne hodnotenie, ktoré patria výlučne do právomoci orgánu, ktorému medzinárodné spoločenstvo zverilo hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

340 Treba teda skonštatovať, že v rozsahu, ktorý je uvedený v bode 339 vyššie, žalobcovia nemajú žiadnu možnosť podať návrh na začatie súdneho konania, keďže Bezpečnostná rada nepovažovala za účelné zriadiť samostatný medzinárodný súdny orgán poverený rozhodovaním o skutkových a právnych okolnostiach konaní začatých proti individuálnym rozhodnutiam prijatým výborom pre sankcie.

341 Treba však tiež uznať, že takáto medzera v súdnej ochrane žalobcov vo svojej podstate nie je v rozpore s *ius cogens*.

342 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že právo na účinnú súdnu ochranu, ktorého podstata je zakotvená v článku 8 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ako aj v článku 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach prijatého Valným zhromaždením OSN 16. decembra 1966, nie je absolútnym právom. Na jednej strane z tohto práva môžu existovať výnimky v prípade mimoriadnej situácie ohrozujúcej život národa, ako to upravuje článok 4 ods. 1 uvedeného paktu. Na druhej strane, aj mimo rámca týchto mimoriadnych okolností s týmto právom súvisia určité obmedzenia, akými sú obmedzenia vo všeobecnosti pripúšťané spoločenstvom národov, pretože patria do oblasti imunity štátov (pozri v tejto súvislosti ESĽP, rozsudky Prince Hans-Adam II de Liechtenstein v. Nemecko z 12. júla 2001, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 2001-VIII, body 52, 55, 59 a 68, a McElhinney v. Írsko z 21. novembra 2001, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 2001-XI, najmä body 34 až 37) a medzinárodných organizácií (pozri v tejto súvislosti ESĽP, rozsudok Waite a Kennedy v. Nemecko z 18. februára 1999, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 1999-I, body 63 a 68 až 73).

343 V prejednávanej veci sa Súd prvého stupňa domnieva, že obmedzenie práva žalobcov na účinnú súdnu ochranu vyplývajúce zo súdnej imunity, ktorú v zásade majú vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov OSN rezolúcie Bezpečnostnej rady prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN v súlade s relevantnými zásadami medzinárodného práva (najmä články 25 a 103 Charty), je obsiahnuté v tomto práve, ako ho zaručuje *ius cogens*.

344 Takéto obmedzenie je odôvodnené tak povahou rezolúcií, ktoré Bezpečnostná rada prijíma podľa kapitoly VII Charty OSN, ako aj sledovaným legitímnym cieľom. Za okolností prejednávanej veci záujem žalobcov spočívajúci v tom, aby ich prípad preskúmal súdny orgán, nepostačuje na to, aby prevážil nad všeobecným základným záujmom zachovať medzinárodný mier a bezpečnosť ohrozované hrozbou jasne identifikovanou Bezpečnostnou radou v súlade s ustanoveniami Charty OSN. V tejto súvislosti je potrebné priznať osobitný význam okolnosti, že postupne prijaté rezolúcie Bezpečnostnej rady nestanovili opatrenia, ktorých dĺžka trvania bola

neobmedzená alebo neurčitá, ale vždy stanovovali postup opätovného preskúmania účelnosti zachovania týchto opatrení po uplynutí 12-mesačnej alebo nanajvýš 18-mesačnej doby (pozri body 16, 26, 37 a 313 vyššie).

345 Na záver sa Súd prvého stupňa domnieva, že keďže neexistuje medzinárodný súdny orgán príslušný pre kontrolu zákonnosti aktov Bezpečnostnej rady, zriadenie orgánu, akým je výbor pre sankcie, a možnosť upravená v aktoch obrátiť sa kedykoľvek na výbor so zámerom dosiahnuť opätovné preskúmanie jednotlivého prípadu pomocou formalizovaného postupu, na ktorom sa musí zúčastniť tak „požiadaná vláda", ako aj „oznamujúca vláda" (pozri body 310 a 311 vyššie), predstavujú ďalší rozumný spôsob ako primerane chrániť základné práva žalobcov uznané *ius cogens*.

346 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na údajnom porušení ich práva na účinnú súdnu žalobu musia byť zamietnuté.

347 Keďže nemožno prijať žiaden z dôvodov alebo tvrdení uvádzaných žalobcami a Súd prvého stupňa sa domnieva, že prvky spisu, ako aj údaje poskytnuté účastníkmi konania v priebehu pojednávania postačujú na objasnenie okolností veci, žaloba musí byť zamietnutá bez toho, aby bolo potrebné vyhovieť žiadosti o výsluch žalobcu v prvom rade a Sira Jeremy Greenstocka, bývalého predsedu výboru pre sankcie (pozri bod 199 vyššie).

O trovách

348 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku je účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje trovy konania. Podľa článku 87 ods. 6 ak Súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil, rozhodne o náhrade trov konania podľa voľnej úvahy.

349 So zreteľom na okolnosti prejednávanej veci a na návrhy účastníkov konania sa tieto ustanovenia spravodlivo uplatnia rozhodnutím, že žalobcovia znášajú vlastné trovy konania a nahradia trovy konania Rady, ako aj Komisie do 10. júla 2002. Spojené kráľovstvo a Komisia od 10. júla 2002 znášajú vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Konanie o návrhoch na zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 467/2001 zo 6. marca 2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie (ES) č. 337/2000, a nariadenia Komisie č. 2199/2001 z 12. novembra 2001, ktorým sa štvrtýkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 467/2001, sa zastavuje.**

2. **Žaloba sa zamieta v časti, v ktorej smeruje proti nariadeniu Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom, a ruší nariadenie č. 467/2001.**

3. **Žalobcovia znášajú vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania Rady, ako aj Komisie do 10. júla 2002 vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.**

4. **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska a Komisia od 10. júla 2002 znášajú vlastné trovy konania.**

Forwood Pirrung Mengozzi

Meij Vilaras

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 21. septembra 2005.

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

J. Pirrung

Obsah

Právny rámec ..... II - 3546

Okolnosti predchádzajúce sporu ..... II - 3549

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 3562

O procesných dôsledkoch vyplývajúcich z prijatia napadnutého nariadenia ..... II - 3568

O podstate sporu ..... II - 3570

1. O prvom dôvode založenom na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenie ..... II - 3570

O prvej časti ..... II - 3570

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3570

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3579

— O právnom základe nariadenia č. 467/2001 ..... II - 3579

— O právnom základe napadnutého nariadenia ..... II - 3585

O druhej časti ..... II - 3596

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3596

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3597

O tretej časti ..... II - 3597

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3597

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3598

2. O druhom dôvode založenom na porušení článku 249 ES ..... II - 3598

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3598

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3599

3. O treťom dôvode založenom na porušení základných práv žalobcov ..... II - 3602

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3602

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3612

Úvodné pripomienky ..... II - 3612

O skĺbení medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom ..... II - 3614

O rozsahu preskúmania zákonnosti, ktoré má vykonať Súd prvého stupňa II - 3621

O údajnom porušení základných práv žalobcov ..... II - 3628

— O údajnom porušení práva žalobcov disponovať svojím majetkom. II - 3628

— O údajnom porušení práva na obhajobu ..... II - 3632

— O údajnom porušení práva na účinnú súdnu žalobu ..... II - 3640

O trovách ..... II - 3644